

מדינת ישראל
נציבות שירות המדינה
האגף הבכיר לפרישה וגמלאות

מדריך לפורש לגמלאות

מהדורה רביעית

21.4.2015

כתב וערך: ציון לוי
מנהל האגף הבכיר לפרישה וגמלאות

התשע"ה-2015
(2014-026050)

מדריך לפורש לגמלאות

”הזרעים בדמעה ברינה יקצורו...”

(תהילים קכ"ו, ה')

מסמך זה מהווה תמצית של הוראות החוק, תקנון שירות המדינה והוראות מינהל שונות. אין במסמך זה לגרוע מכל האמור במקורות הנורמטיביים עליהם הוא מבוסס ואין בו כדי לפטור מחובת קיומים במקרה של סתירה בינו לבינם. האמור בלשון זכר - אף לשון נקבה במשמע, וכן להיפך.

עובד יקר, גמלאי יקר,

מדריך זה, היוצא לאור במתכונת מקיפה ומעודכנת, נועד להקנות לך מידע אודות זכויותיך לקראת פרישתך הקרובה לגמלאות.

המדריך כולל מידע המבוסס על הוראות החוק, התקשי"ר והוראות מינהליות.

מטרת המדריך הינה להבהיר לך, ככל שניתן, את הנהלים, הזכויות ושלבי ההכנה לפרישה. זאת, על-מנת להקל עליך לפרוש בביטחון ובידיעה כי זכויותיך מוצו עד תום.

חוברת זו תשמש אותך לצורך הכנת פרישתך מן השירות. נציין, שההסברים המפורטים בחוברת אינם תחליף לחוק ולתקשי"ר. תודה למר יורם אזרד אשר סייע רבות בכתיבת פרק 4 – מס הכנסה.

נציבות שירות המדינה, הממונה על קליטת העובדים, פרישתם וטיפול בזכויותיהם, עומדת לרשותך בכל שאלה ופנייה לעניין זכויותיך לגמלאות עוד בטרם פרישתך.

האגף הבכיר לפרישה וגמלאות נציבות שירות המדינה

חוברת זו מופיעה באתר האינטרנט של נציבות שירות המדינה
בכתובת: www.csc.gov.il (אגף פרישה וגמלאות ← מדריכים לפורש)

שלום רב,

עבודה בשירות המדינה ובצרכי הציבור היא דרך חיים. היא אינה תופעה חולפת; כך מן הבחינה המהותית וכך גם באשר לזכויות הנלוות עם הפרישה ולאחריה.

במגוון רחב של חוקים, תקנות והוראות מינהל קיימות הוראות בדבר זכויות עובדי המדינה עם פרישתם מהשירות. חלקן של ההוראות לא מוכר לציבור הרחב של העובדים וחלקן מורכבות. חשוב כי הזכויות יוכרו ויוגשמו. אחד הכלים שנועדו בכך לסייע הוא מדריך זה שנועד להקל על העובד הפורש במבוכ הכללים והדינים. מיצוי זכויותיכם עם פרישה יש בו להטיב עמכם בתקופה שלאחר השירות.

אני מקווה כי מדריך זה יהיה לעזר ומאחל לכל אחת ואחד מכם הצלחה רבה באשר תלכו.

בברכת בריאות טובה והצלחה בכל.

משה דיין

תוכן עניינים

<u>עמוד</u>	<u>פרק 1</u>	
7	כללי	א.
7	כללי זכאות לקיצבת פרישה	ב.
7-8	הטיפול בעובד הפורש לגמלאות	ג.
8	הגדרות ועקרונות	ד.
9	תשלומים אחרים להם זכאי העובד בעת פרישתו...	ה.
9-10	תשלום פיצוי בגין ימי מחלה בלתי מנוצלים	ו.
10	פיצויים בגין תקופה עודפת (גיל 60 ומעלה).....	ז.
10	פדיון ימי חופשה.....	ח.
11	היוון.....	ט.
11	רכישת זכויות לתקופת שירות קודמת	י.
11-16	הגדלת שירות.....	יא.
16-17	הסדרים להסכמי רציפות.....	יב.
17	הקפאת זכויות.....	יג.
17-18	הגבלות לאחר פרישה.....	יד.
18-19	דרגת פרישה.....	טו.
19-20	ביטוח הדדי.....	טז.
20	קרן השתלמות.....	יז.
20	מענק פרישה.....	יח.
20	גמלאות כפל.....	יט.

כ. זכויות שאירים במקרה פטירה..... 21

פרק 2

עובדים בפנסיה צוברת..... 22-30

פרק 3

זכויות נוספות לפרישה..... 31-32

פרק 4

מס הכנסה- תשלומי מס..... 33-39

פרק 5

ארגוני תמיכה לגמלאים..... 40-49

פרק 6

כתובות ורשימות לתחום הגמלאות והפנסיה, קרנות פנסיה..... 50-53

פרק 1

א.

כללי

חוק שירות המדינה גמלאות (נוסח משולב), התש"ל-1970, חל על עובדים המועסקים על-פי כתב מינוי במעמד קבוע. עובדים שהתקבלו לאחר גיל 55 והמועסקים על-פי חוזה גיל, ניתן להחיל עליהם את חוק שירות המדינה גמלאות באישור נציב שירות המדינה, ובתנאי שהשלימו 10 שנות שירות. העובדים המנויים לעיל זכאים לקבלת גמלה על-פי הקריטריונים המפורטים בחוק ובהוראות התקשי"ר.

ב.

כללי זכאות לקיצבת פרישה

1. פרישת חובה בגיל 67 (גבר ואישה).
2. פרישה מרצון - החלטת העובד לסיים את שירותו בהיותו בגיל 60 ומעלה, ובתנאי שהשלים 10 שנות שירות לפחות, הנושאות זכות לגמלאות.
3. פרישת עובד לגמלאות מסיבות בריאות (אי כשירות רפואית), לאחר 5 שנות שירות לפחות, הנושאות זכות לגמלאות שדרגת נכותו היא 25% או יותר.
4. פרישת עובד לגמלאות מסיבות בריאותיות לאחר 10 שנות שירות ופסילה רפואית על-ידי ועדה ממשלתית.
5. פרישה מוקדמת - עובד מגיל 42 (בהתאם לשינוי המדורג) ולאחר 10 שנות שירות הנושאות זכות לגמלאות, זכאי לתשלום קיצבה מיידית לאחר פיטוריו.
6. פטירת העובד בעת שירותו ולאחר שהשלים 3 שנות שירות לפחות הנושאות זכות לגמלאות.

ג.

הטיפול בעובד הפורש לגמלאות

1. תהליך הטיפול בעובד הפורש לגמלאות נעשה שנה מראש, על-מנת להשלים נתונים הנדרשים לצורך הזכאות לפרישה על-פי חוק.
2. כשנה טרם פרישת העובד לגמלאות, יוזמן העובד לקורס הכנה לפרישה המאורגן על-ידי נציבות שירות המדינה, בה יקבל מידע אודות זכויותיו בגין פרישתו.
3. עובד הפורש לגמלאות יוזמן לפגישה כשנה מראש עם הרפרנט לגמלאות באגף למשאבי אנוש של המשרד, לשיחה על זכויותיו לגמלאות ועל כל נושא אחר הקשור בפרישה.

בפגישה זו יקבל העובד 4 סוגי טפסים שעליו למלא והקשורים
לפרישה:

- א. תביעה לגמלה ב- 2 עותקים.
- ב. בקשה להגדלת שירות ב- 2 עותקים.
- ג. טופס חשבון בנק.
- ד. טופס ריכוז "נתוני פורש".

יש למלא את הטפסים ולאחר החתימה להעביר לרפרנט לגמלאות באגף משאבי
אנוש של המשרד, לא יאוחר מ- 6 חודשים לפני מועד הפרישה.
בעת הפגישה במקרים הרלוונטיים, יבהיר הרפרנט בין היתר את זכויותיו של
העובד בגין הגדלת שירות, ובכל הקשור לתנאי פרישת העובד.

ד. הגדרות ועקרונות

1. "משכורת קובעת" - שיעור המשכורת האחרונה ששולמה לעובד ערב פרישתו,
הכוללת יסוד משולב + התוספות הקבועות שהוכרו על-ידי ועדת השירות
בנציבות שירות המדינה כתוספות פנסיוניות והוגדרו כרכיב ל"משכורת
הקובעת" וכן גמולי השתלמות, הבראה, ביגוד (מענק יובל משולם בקיצבה, אך
אינו בהגדרה של משכורת קובעת).
2. "קיצבת פרישה" - סכום המשתלם מדי חודש לעובד שפרש משירות המדינה.
3. "קיצבת שאיר" - סכום המשתלם מדי חודש לשאיריו של עובד שנפטר בשירות,
או בהיותו גמלאי.
4. הקיצבה מחושבת על-פי אורך השירות. כל שנת שירות מזכה ב- 2% לקיצבה.

חלקי השנה מחושבים כדלהלן:	
0.17%	חודש
0.33%	חודשיים
0.50%	3 חודשים
0.67%	4 חודשים
0.83%	5 חודשים
1%	6 חודשים

5. הקיצבה משולמת על-פי חלקיות המשרה המשוקללת לכל שנות העבודה.

ה.

תשלומים אחרים להם זכאי העובד בעת פרישתו

1. **פיצויים בגין עודף שנים** משולמים לעובדים שגילם 60 שנה ומעלה, ועבור תקופת שירות (המזכה לגמלאות) מעל ל-35 שנה במשרה מלאה על בסיס משכורת קובעת אחרונה.
התשלום פטור ממס, בתנאי שסכום הפיצוי לא יעבור את תקרת השכר הנקבעת לצורך זיכוי על-פי תקנות מס הכנסה מעת לעת.
2. **תשלום פיצוי בגין ימי מחלה** - למי שגילו 50 שנה ומעלה ופרש לגמלאות, או לעובד שנפטר בשירות או לעובד שנפסל בגין אי כשירות רפואית. תשלום מס בהתאם לתקנות מס הכנסה לעניין מענקים בעת פרישה.
3. **פדיון ימי חופשה** - חייב בניכוי מס כשכר רגיל.
ניתן לפרוס את סכום הפיצויים החייב במס, על מנת להקטין את שיעורי המס. מוצע לפנות בנושא זה לאגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין.
4. **תשלומי קצובת הבראה וביגוד בשנת הפרישה** - ישולמו על-ידי המשרד בשנה התקציבית של הפרישה, והחל מהשנה השנייה לפרישה - ישולמו על-ידי מינהלת הגמלאות במשרד האוצר.
5. **מענק יובל** - ישולם בשנת הפרישה לכל הדירוגים, מלבד דירוג מנהלי שמשולם עד ה-31.3 לשנה קלנדרית. משכך, מי שפורש עד תאריך זה מקבל אותו בשנת התקציב ולאחר מכן ממנהלת הגמלאות.
מובהר, כי הזכות לתשלום "מענק יובל" כגמלאי, תהיה רק אם ערב פרישתו של העובד מן השירות היה זכאי לתשלום "מענק יובל" מהמשרד.

ו.

תשלום פיצוי בגין ימי מחלה בלתי מנוצלים (לעובדים בפנסיה תקציבית וצוברת)

משולם לעובד הפורש מפנסיה צוברת או מפנסיה תקציבית, ובתנאי שהינו עובד קבוע.

1. ימי מחלה נצברים לזכות העובד במקרים הבאים:
 - א. מיום שהעובד במעמד זמני (כתב הרשאה).
 - ב. מיום שהעובד במעמד קבוע (כתב מינוי).
 - ג. עובד שהועסק בחוזה מיוחד על-פי זכויות בממשלה.
 - ד. עובד שהועסק בחוזה מיוחד וזכויותיו בוטחו ב"מבטחים" החל מיום 1.4.1983 (תאריך תחולת ההסכם בין המדינה לבין "מבטחים").

2. להלן הקריטריונים לפיצוי עבור ימי מחלה בלתי מנוצלים, לעובדים הפורשים מפנסיה תקציבית או מפנסיה צוברת:

(א)

פיצוי	גיל	פיצוי	גיל
70%	54	30%	50
80%	55	40%	51
90%	56	50%	52
100%	57	60%	53

תשלום של 100% פיצוי בגיל 55 לעובד הפורש מתקציבית, ובתנאי שנולד עד תאריך 1.1.1966 (סעיף 33.274 לתקשי"ר).

(ב) ניצל העובד במהלך שירותו עד מועד הפרישה - עד 35% מסך כל ימי חופשת המחלה שהגיעו לו ונצטברו לזכותו - יהיה הפיצוי בשיעור של 8 ימים על כל 30 ימי מחלה מהיתרה שביתרת ימי חופשת מחלה.

(ג) ניצל העובד מ- 36% ועד 65% מיתרת ימי המחלה - יהא הפיצוי בשיעור של 6 ימים על כל 30 ימי מחלה מהיתרה שביתרת ימי חופשת המחלה.

(ד) ניצל העובד 66% ומעלה - אינו זכאי לתשלום פיצוי בגין ימי המחלה.

דוגמה:

עובד עבד 30 שנה, היה זכאי סה"כ ל-900 ימי מחלה וניצל במהלך שירותו 300 ימים. העובד עונה על הנוסחה של פיצוי 8 ימים: $\frac{300}{900} = 33\%$

אופן החישוב יהיה כדלקמן:

סה"כ זכאות לימי מחלה (900) - ניצול ימי מחלה (300) = 600 ימי מחלה.

העובד יקבל ימי מחלה $8 \times 30 = 240$: 600 = 160 ימי עבודה בשכר על-פי משכורת קובעת לפנסיה.

ז. פיצויים בגין תקופה עודפת (גיל 60 ומעלה)

השלים העובד 35 שנות שירות בפועל במדינה או שירות אחר שהוכר לצורך גמלאות על-פי חוק, וזכאי לקיצבה מכסימלית של 70% ממשרה מלאה - יהיה זכאי לפיצויים על תקופה עודפת בשיעור של חודש ממשכורתו הקובעת עבור כל שנה עודפת, ובתנאי שפרש בגיל 60 ומעלה.

קיימת אפשרות לפטור ממס בתנאים מסוימים. נושא זה רצוי לברר עם אגף מס הכנסה, בהתאם לתקנות מס הכנסה.

ח. פדיון ימי חופשה

אם נצברו לזכות העובד ימי חופשה בלתי מנוצלים - יהיה זכאי לפדיון ימי החופשה. התשלום חייב במס כשכר רגיל ולא נרשם בטופס 161.

ט.

היוון

זכאי לקיצבת פרישה ויכול להגיש בתוך שנתיים מיום הפרישה בקשה להיוון חלק מקיצבתו ולקבל סכום חד-פעמי. החלק המהווה לא יעלה על 25% מהקיצבה, וההחזר החודשי עד ל-25% מהקיצבה יבוצע לתקופה של עד 6 שנים מיום קבלת ההיוון. לאחר 6 שנים - יחזור הגמלאי לקבל את קיצבתו המלאה. במקרה של פטירת הגמלאי (חס ושלום) בתקופה של אותן 6 שנים, מופסקים הניכויים בגין ההיוון ויתרת החוב שנותרה נמחקת. למשך 72 קיצבאות תופחת הגמלה ב- 25%, דהיינו ניתן להוון 18 קיצבאות. סכום היוון נקבע על-פי גיל הגמלאי, בהתאם ללוחות ההיוון.

י.

רכישת זכויות לתקופת שירות קודמת

ניתנת האפשרות לרכוש תקופות עבודה קודמות בשירות המדינה (במידה וקיימות), מותנה בכך, שהעובד טרם השלים 35 שנות שירות הנושאות זכות לגמלה במועד הרכישה. וכן שהרכישה אינה יוצרת זכאות לקיצבה.

הרכישות תהיינה לגבי התקופות הבאות:

1. תקופות עבודה במעמד ארעי או חוזה מיוחד בשירות המדינה. במידה והופרשו כספים לקרן פנסיה, על העובד להעביר את הכספים למדינה ובכך התקופה מוכרת.
2. שירות מטעם המדינה שחוק הגמלאות לא חל עליו (בהתאם להפרשות לתקופה תיקבע החלטה).
3. תקופות חופשה ללא תשלום מכל סוג שהוא (ב-18.5% על-פי הדרגה בתקופת החופשה ללא תשלום, מתואמת ליום הרכישה).
4. תקופות חופשת מחלה ללא תשלום (18.5% כנ"ל).
5. תקופה שבגינה קיבל העובד פיצויים - על העובד להחזיר את שיעור הפיצויים בהתאם למשכורת הקובעת לעת הרכישה.

על העובד לפנות בכתב בעניין זה לאגף משאבי אנוש במשרד והרכישה תתבצע, בכפוף להוראות נציבות שירות המדינה, תוך 30 יום מיום חישוב הסכום שיש להחזיר לקופת המדינה. החישוב ייעשה על-ידי יחידת המשכורת.

יא.

הגדלת שירות

להלן הטעמים שבגינם מגדילים שירותו של עובד:

1. פעילות שקדמה לשירותו של העובד במדינה ובמוסד מוכר, הנחשב ומובא בחשבון לצורך זכויותיו על-פי החוק.

2. שירות מחתרתי בחוץ לארץ ו"אסיר ציון":
- (א) שירות פעיל ומלא במחטרות בחוץ לארץ, לרבות עבודה בשדה החינוך העברי של הקהילה היהודית בארצות בהן נרדפו היהודים.
- (ב) ימי ישיבה בבית סוהר בחוץ לארץ כ"אסיר ציון". במקרים אלה תוגדל הקיצבה בשיעור 1% בעד כל שנת שירות או מאסר.
3. **טעמים אישיים, משפחתיים ובריאותיים.**
4. **פעילות ציונית בחוץ לארץ, עבודה חינוכית, חברות בארגוני המחטרות ועבודה חלוצית בארץ:**
- (א) פעילות ציונית בחוץ לארץ שלה הוקדשה מרבית זמנו של העובד ואשר הוכרה ואושרה על-ידי המחלקה לעסקנים ציוניים, בסוכנות היהודית.
- (ב) עבודה חינוכית בבתי ספר יהודיים בחוץ לארץ.
- בכל המקרים המנויים לעיל - תוגדל הקיצבה ב-0.5% בעד כל שנת פעילות מוכרת.
5. **עובד שהוא מניצולי השואה**
- (א) עובד שהוא מניצולי השואה בתקופת מלחמת העולם השנייה, אשר נולד בין התאריכים 1.9.1939 ועד ליום 7.5.1945 ולא קיבל בעבר ואינו מקבל שום פיצוי מכל מקור שהוא, תוגדל קיצבתו בשיעור כולל של 3%. וזאת, בכפוף לתצהיר העובד על כך שלא קיבל יותר מ-5000 מארקים גרמניים כמענק חד-פעמי.
- (ב) עובד שאיבד זכויותיו במקום עבודתו בחוץ לארץ עקב רדיפות ולא קיבל כל הגדלה בשל הסיבות המוזכרות לעיל, ועקב היותו ניצול שואה - תוגדל קיצבתו בשיעור כולל של 3% כולל.
6. **הורים שכולים, אלמנות צה"ל ונפגעי פעולות איבה**
- עובד שהוא הורה שכול, או אלמנת חלל צה"ל כמשמעותם בחוק משפחות חיילים שנפלו במערכות ישראל (תגמולים ושיקום), התשי"א-1950, יומלץ על הגדלת הקיצבה הכוללת לכדי 50%, ובלבד שלא תעלה על הכפלה מלאה של תקופת השירות הממשית במדינה.
- אם מגיעה להורה שכול או אלמנה, לפני הגדלה, קיצבה בשיעור של 45% ויותר על-פי החוק - תוגדל הקיצבה ב-6%. האמור לעיל חל בהתאמה על נפגעי פעולות איבה. על כן, תינתן תוספת של דרגת פרישה לכל הדירוגים.
- בנוסף להגדלת שירות, זכאי עובד/ת שהינו הורה שכול (נפגעי פעולות איבה), אלמן/ה (נפגעי פעולות איבה), לדרגת פרישה מיוחדת שמוענקת לכל הדירוגים עד לדרגה השנייה בסולם הדירוג בו הינו משובץ.

החל מיום 1.4.2003 רשאי נציב שירות המדינה לאשר הגדלת תקופת שירותו של עובד בגין מצב בריאותו שלו ו/או של בן/בת זוגתו, אם מתקיימים, במצטבר, שלושת התנאים כלהלן:

1. בעת פרישת העובד (להלן - "העובד"), המבקש סובל ממצב בריאות לקוי (להלן - "הליקוי"). ליקוי שהתגלה לראשונה (או נתגלתה לראשונה החמרה משמעותית במצב בריאות קיים) במשך השנה שקדמה למועד פרישתו של העובד לגמלאות, אך לא פחות מ-6 חודשים ממועד הפרישה (להלן - "תקופת הליקוי").

2. בקשה להגדלה שירותו של עובד בגין ליקוי תידון אם בתקופת הליקוי - בהשוואה לשנה שקדמה לגילוי הליקוי - עומד המבקש לפחות באחד משני התנאים הבאים (מסומנים א. או ב.):

א. בתקופת הליקוי נפגע כושר השתכרותו של המבקש, כך שמתקיים לפחות אחד משלושת התנאים הבאים [המסומנים 1, 2, או 3]:

1) בתקופת הליקוי פחת ממוצע שכר עבודתו החודשי (ברוטו של המבקש כולל שעות נוספות, כוונות, שכר עידוד וכדומה) ב-1/3 לפחות.

2) המבקש נעדר מעבודתו, בשל מחלה הקשורה בליקוי, ב-1/3 לפחות מתקופת הליקוי.

3) בתקופת הליקוי הופחת שיעור משרתו של המבקש, בשל הליקוי, ב-1/3 משרה לפחות.

אם המבקש הוא בן/בת הזוג של העובד (להלן - "בן-הזוג"), תידון בקשתו אם בשנה שקדמה לתקופת הליקוי השתכר למחייתו ושכרו החודשי היה לפחות 1/3 משכר המינימום וכן עמד לפחות באחד משלושת התנאים לעיל.

ב. בשל הליקוי נגרמו למבקש בתקופת הליקוי הוצאות חודשיות קבועות שאינן מכוסות על-ידי ביטוח רפואי כלשהו, העולות על 10% משכר המינימום.

3. המבקש אינו מקבל תשלומים כלשהם ממקור אחר בגין הליקוי.

4. ועדת הגמלאות בנציבות שירות המדינה, כמפורט בהוראת התקשי"ר פסקה 85.141 (להלן - "ועדת הגמלאות"), תמליץ בפני נציב שירות המדינה על הגדלת תקופת שירותו של עובד, בגין פגיעה בכושר ההשתכרות ו/או בגין ההוצאות, הנובעים מהליקוי.
5. אם עומד המבקש, במצטבר, בתנאים 1, 2 ו-3 לעיל, זאת בהתאם לכללים הבאים:
- א. אם המבקש הוא עובד, ניתן להמליץ על הגדלת תקופת שירותו, בגין ליקוי העובד, עד לשנתיים, אך לא יותר מ-4% בשיעור קיצבתו.
- ב. אם המבקש הוא בן הזוג, ניתן להמליץ על הגדלת תקופת שירותו של העובד בגין ליקוי בן-הזוג, עד לשנה וחצי, אך לא יותר מ-3% בשיעור קיצבתו של העובד.
- ג. ניתן להמליץ על הגדלת תקופת שירותו של עובד, הן בגין ליקוי העובד והן בגין ליקוי בן-הזוג, עד לשלוש שנים, אך לא יותר מ-6% בשיעור קיצבתו של העובד.
- ד. אם בשל הליקו, הופנה עובד על-ידי ועדת הגמלאות, ערב פרישתו, לוועדה הרפואית בלשכת הבריאות המחוזית, וזו קבעה לעובד שיעור נכות (בהתחשב בשיעור הנכות שנקבע לעובד בעת קליטתו בשירות המדינה), ניתן להמליץ על הגדלת תקופת שירותו כך ששיעור קיצבתו יוגדל עד ל-1% לכל 10% משיעור הנכות.
6. עובד המבקש להגדיל תקופת שירותו בגין ליקוי שלו, יופנה על-ידי ועדת הגמלאות לוועדה הרפואית בלשכת הבריאות המחוזית, זאת אם עמד העובד, במצטבר, בשלושת התנאים כמפורט בסעיפים 1, 2 ו-3 לעיל.
7. עובד המבקש להגדיל שירותו בגין ליקוי בן-הזוג, יופנה בן-הזוג, על-ידי ועדת הגמלאות לוועדה הרפואית בלשכת הבריאות המחוזית, זאת אם עמד בן-הזוג במצטבר, בשלושת התנאים כמפורט בסעיפים 1, 2 ו-3 לעיל.

8. עובד מצטיין

עובד מצטיין שלב ב' ו-ג', דהיינו מי שהיה בטקס בכנסת או אצל נשיא המדינה, רשאי נציב שירות המדינה לשקול את בקשת העובד על הגדלת תקופת השירות ועל שיעורה, בהתחשב בטיב שירותו של העובד ונסיבות פרישתו מן השירות (פסקה 85.141 לתקשי"ר).

(בוטל החל מיום 1.1.2006)

9. הבטחת רמת מחייה

עובד אשר שירת שירות קצר ביותר, ואין לו ולבן/בת הזוג הכנסה אחרת מכל מקור שהוא פרט לקיצבה, למעט קיצבת זיקנה מטעם המוסד לביטוח לאומי - תיקבע לו קיצבת מינימום לאחר הגדלה שלא תפחת מ- 30%.

10. עולים חדשים - סעיף 20(ד) לחוק הגמלאות

עובד שהוא עולה חדש, והתקבל לשירות בתוך שנתיים מיום עלייתו לארץ בגיל 50 לפחות, ואשר שירת 10 שנים לפחות עד לפרישתו לגמלאות, ובתנאי שאיננו מקבל קיצבת פרישה מעבודה או תשלומי ביטוח סוציאלי ממדינה אחרת, זכאי לקיצבה מינימלית של 35% לפחות ממשכורתו הקובעת.

בנוסף, עובד כנ"ל יהא זכאי להגדלה אחת בלבד מהטעמים המפורטים להלן:

- א. שירות מחתרתי בחוץ לארץ.
- ב. היותו אסיר ציון.
- ג. היותו ניצול רדיפות הנאצים.
- ד. היותו הורה שכול או אלמנה כמשמעותם בחוק משפחות חיילים שנספו במערכות ישראל (תגמולים ושיקום), התשי"ו-1950.
- ה. טעמים רפואיים ומשפחתיים.
- ו. שירות סדיר בחוץ לארץ במלחמת העולם בצבאות בנות הברית.
- ז. בעל עיטור על"ה.

לבקשה להגדלת השירות יש לצרף מסמכים התומכים בבקשה על-פי הקריטריונים לעיל.

הערה:

אם תקופת הפעילות בגינה יש להגדיל את תקופת השירות חופפת תקופת שירות מוכרת המובאת בחשבון לצורך גמלאות - אין מגדילים בגללה את תקופת השירות. אם על תקופה אחת חלים יחד שני טעמים או יותר - מובא בחשבון רק טעם אחד מביניהם, והוא המזכה את העובד לשיעור ההגדלה הגבוהה ביותר.

אם קיצבתו של העובד משולמת משני מקורות על-פי הסכם בין הממשלה ובין מוסד ציבורי, או אם יש לעובד קיצבה חודשית נוספת ממקום עבודה אחר, יומלץ על ההגדלה בשיעור היחסי של שנות שירותו במדינה לעומת שנות עבודתו במקום עבודתו האחר. השיעור של שתי הקצבאות לא יעלה על הקיצבה המוגדלת שהעובד היה מקבל על-פי המדדים - אילו כל שנות עבודתו (במוסד ובמדינה) היו בשירות המדינה בלבד.

י.ב. הסדרים להסכמי רציפות

1. הסכמים כלליים בעניין שמירת זכויות לגמלאות של עובדים נחתמו עם המוסדות או הארגונים הבאים:

- בנק ישראל
- האוניברסיטה העברית, ירושלים
- הטכניון, מכון טכנולוגי לישראל, חיפה
- הסוכנות היהודית לארץ ישראל
- הקרן הקיימת לישראל
- מוזיאון ישראל
- עיריות ומועצות מקומיות
- קרן היסוד

2. קרנות פנסיה ותיקות ("בהסדר"):

- מבטחים - מוסד לביטוח סוציאלי
- קרן גמלאות מרכזית
- קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים
- קרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבניין ועבודות ציבוריות
- נתיב - קרן הפנסיה של פועלי ועובדי מפעלי משק ההסתדרות
- גלעד - קרן ביטוח ותגמולים
- מקפת - מרכז לפנסיה ותגמולים

במסגרת הסכם הרציפות החלק של הקרן ישולם על-פי תקנון הקרן.

3. קרנות פנסיה חדשות (תחולה מיום 1.1.1995)

בשלב זה אין כל הסדר פנסיוני עם הקרנות החדשות.

4. למרות האמור לעיל, ניתן לחתום הסכם רציפות עם מעסיק שאינו מפורט לעיל, במידה וקיים אצל אותו מעסיק הסדר פנסיה לעובדיו. ניתן להתקשר בהסכם פרטני ומיוחד עם אותו מעביד לצורך שמירת רציפות זכויות הפנסיה.

5. אם קיצבתו של העובד משולמת משני מקורות על-פי הסכם בין הממשלה ובין מוסד ציבורי, או אם יש לעובד קיצבה חודשית נוספת ממקום עבודה אחר - בשום מקרה לא יעלה שיעור אחוזי הקיצבה על 70% מהמשכורת הקובעת הגבוהה ביותר, מלבד אנשי מערכת הביטחון הזכאים לקיצבה הגבוהה מ-70% (הכוללת את תקופת השירות הסדיר).

6. עלה שיעור הקיצבה שהזכאי היה מקבל לולא הוראות סעיף 3 לעיל, על 70% מהמשכורת הקובעת עקב שירות בשני מוסדות או בשלושה במשרה מלאה - ישלם המוסד המקבל פיצוי פיטורין בעד השנים העודפות ובהתאם לתנאים שנקבעו בחוק הגמלאות.

יג. הקפאת זכויות

1. הקפאה לגיל 60

עובד אשר השלים 25 שנות עבודה והגיע לגיל 57 רשאי לפרוש לגמלה ולקבל קיצבת פרישה בגיל 60.

2. עדכון ותק לשכר: בעת פרישה (פסקה 85.124 לתקשי"ר), עובד הפרש לקיצבה זכאי לתוספת ותק לשכר בקיצבתו על-פי הטבלה הבאה:

תוספת לותק	מועד פרישה
0%	1.1 - 15.2
25%	15.5 - 16.2
50%	15.8 - 16.5
75%	15.11 - 16.8
100%	31.12 - 16.11

3. הקפאת זכויות לגיל 67 - סעיף 17א(א) לחוק הגמלאות

עובד אשר סיים שירותו (התפטר) עד גיל 60, לאחר שהשלים 10 שנות שירות הנושאות זכויות לגמלה, ועדיין אינו זכאי לקיצבת פרישה על-פי החוק, רשאי לפנות למשרד ולהודיע על הקפאת זכויותיו עד הגיעו לגיל 67. הקפאת הזכויות מעניקה ביטוח לשאירים ונכות בהתאם לסעיף 46 לחוק. הקיצבה תשולם החל מגיל 67 או מגיל 60 במידה והאיש הפסיק לעבוד.

יד. הגבלות לאחר פרישה

1. חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969, מטיל הגבלות על עובדי הציבור שפרשו מעבודתם, במגמה להבטיח כי לא ינצלו לרעה את מעמדם בשירות הציבור.

2. בנסיבות מסויימות, רשאית ועדה שאותה ממנה שר המשפטים, להתיר לעובד לקצר את תקופת הצינון שנקבעה בחוק שירות הציבור.
3. נוהל הגשת בקשות למתן היתרים על-פי החוק, נכלל בסעיף 43.633 לתקשי"ר.

טו. דרגת פרישה

1. דרגת פרישה אינה דרגה אוטומטית והיא מותנית בהמלצת הממונה.
 - א. פרישה בגיל 60 ומעלה.
 - ב. פרישה לגמלאות מסיבות בריאות (אי כשירות רפואית).
 - ג. פטירת עובד במהלך השירות בכל גיל המזכה את שאיריו בקיצבה. הזכאות והכללים המפורטים להלן יחולו רק על הדירוגים הבאים: מינהלי, מח"ר (לרבות פסיכולוגים), עיתונאים, מהנדסים, הנדסאים טכנאים, משפטנים, פרקליטים, ביוכימאים, רוקחים, מקצ"ט, שירות החוץ.

הכללים, כמפורט בפסקה זו, לא יחולו על העובדים בדירוגים הבאים: עובדים סוציאליים, רנטגנאים, פיזיותרפיסטים, אחים ואחיות, רופאים, רופאים וטרינרים, פארה-רפואיים, מרפאים בעיסוק. עובד בדירוגים אלו יהיה זכאי לקידום לעת פרישה בתוך מסלול הקידום, בתנאי שלא נמצא בדרגת השיא של תקן משרתו, והשלים מחצית התקופה בשהייה בדרגתו (ובמסלול) וקודם לדרגה שמעל דרגתו (פסקה 85.125 (2) (3)).
2. כמפורט בסעיף 1 לעיל, תיקבע דרגת פרישתו על-פי החלופות הבאות:
 - א. עובד אשר ביום פרישתו השלים שלוש שנים לפחות בדרגתו, ללא תוספת שהייה בדרגה - יקודם לדרגה שמעל לדרגתו, היינו בדרגה מלאה.
 - ב. עובד אשר ביום פרישתו השלים שלוש שנים לפחות בהן קיבל תוספת שהייה בדרגה - יקודם לדרגה שמעל לדרגתו ותאושר לו גם תוספת שהייה (דרגה מלאה).
 - ג. עובד אשר ביום פרישתו השלים שנה אחת לפחות בדרגתו - תאושר לו תוספת שהייה לדרגתו.
 - ד. עובד אשר ביום פרישתו השלים שנה לפחות בה קיבל תוספת שהייה בדרגתו - יקודם לדרגה שמעל לדרגתו (ללא תוספת שהייה בדרגה).

ה. עובד אשר במסלול הקידום של משרתו לא הגיע לדרגה הגבוהה במתח הדרגות וביום פרישתו השלים לפחות מחצית התקופה בשהייה בדרגתו - יקודם לדרגה שמעל לדרגתו.

3. עובד אשר במועד פרישתו השלים 40 שנות שירות לפחות **הנושאות זכות לגמלאות:**

א. עובד אשר ביום פרישתו השלים שנה אחת לפחות בדרגתו, ללא תוספת שהייה - יקודם לדרגה שמעל לדרגתו, היינו בדרגה מלאה.

ב. עובד שביום פרישתו השלים שנה אחת לפחות בדרגתו ובה קיבל תוספת שהייה בדרגה - יקודם לדרגה שמעל לדרגתו ותאושר לו בדרגתו החדשה תוספת שהייה (דרגה מלאה).

ג. עובד אשר ביום פרישתו טרם השלים שנה אחת בדרגתו - תאושר לו תוספת שהייה בדרגתו.

ד. עובד אשר ביום פרישתו טרם מלאה שנה אחת בדרגתו שבה קיבל תוספת שהייה - יקודם לדרגה שמעל לדרגתו (ללא תוספת שהייה בדרגה).

4. עובד מצטיין אשר במהלך כל שנות עבודתו הצטיין בעבודה ובעת פרישתו מן השירות השלים 40 שנות שירות לפחות **הנושאות זכות לגמלאות.**

בסמכות ה"אחראי" (הסמנכ"ל הבכיר למינהל ולמשאבי אנוש) להמליץ בפני נציב שירות המדינה על קידום עובד בשל הצטיינות אישית ומקצועית מתמשכת כדלהלן:

א. עובד אשר ביום פרישתו השלים שלוש שנים לפחות בדרגתו, ללא תוספת שהייה, יקודם לדרגה שמעל לדרגתו ותאושר לו בדרגתו החדשה תוספת שהייה (דהיינו: "דרגה וחצי").

ב. עובד אשר ביום פרישתו השלים שלוש שנים לפחות, בהן קיבל תוספת שהייה בדרגתו – יקודם לדרגה שמעל לדרגתו וכן דרגה נוספת, ללא תוספת שהייה בדרגה (דהיינו: "דרגה וחצי").

כללי הזכאות לדרגת פרישה מפורטים בהודעת נציבות שירות המדינה שס 19/ מיום 13.4.2000.

טז. **ביטוח הדדי – רח' הלל 8, ירושלים. טלפון: 02-6231784**

ביטוח חיים של עובדי המדינה מנוהל על-ידי הסתדרות עובדי המדינה. הביטוח מעניק סכום חד-פעמי לעת מוות ומענק נכות של 100%. מגיל 60 מעניק רק ביטוח למוות.

עובד אשר היה מבוטח ברציפות כעובד עד מועד פרישתו מהעבודה בגיל פרישה, מבוטח באופן אוטומטי בביטוח ההדדי עד לסוף השנה התקציבית בה פרש לגמלאות (31 בדצמבר).

לאחר מועד זה רשאי גמלאי להיות מבוטח בביטוח ההדדי ועליו למלא בקשת הצטרפות לקרן כגמלאי. גמלאי כנ"ל יהיה מבוטח רק למקרה פטירה, וזאת במידה ויש לו שאירים וכן סכום הביטוח נמוך יותר מאשר לעובד.

סכום הביטוח שיגיע בגין פטירת הגמלאי יינתן לשאיריו בהתאם לתקנון הביטוח ההדדי ובכפוף לקיום שאירים על-פי הגדרתם בתקנון הקרן, ובהתאם להצהרת נהנים שמילא בעת הצטרפותו לקרן כגמלאי.

קרן השתלמות

יז.

עם צאתו של עובד לגמלאות, הוא מתחיל לקטוף את פירות השקעותיו בקרן ההשתלמות. קרן ההשתלמות בה היה חבר נפתחת בפניו והוא יוכל למשוך את כספי הקרן, הכוללים את חלקו ואת חלק המעביד, לרבות כל הרווחים שנשאה הקרן כשהם פטורים מתשלום מס הכנסה (כפוף לתקנות כפי שיהיו בתוקף באותו מועד), בתנאים הבאים:

אם השלים 6 שנים בקרן – בכל גיל.

גבר בגיל 65 או אישה בגיל 60 – לאחר 3 שנים לפחות.

(אתר גמל נט. משרד האוצר: www.gemelnet.mof.gov.il)

מענק פרישה - על-פי סעיף 22 לחוק הגמלאות

יח.

מיועד לעובדים אשר פורשים מתחת לגיל 60 ושצברו קיצבה נמוכה מ-70% במשרה מלאה.

מענק הפרישה לזכאים על-פי קריטריונים הקבועים בחוק, משולם עם תשלום הקיצבה הראשונה.

לתשומת לב: כל הגדלה בשיעור אחוזי הקיצבה, מקטינה את גובה מענק הפרישה. במקרים אלו יבוצע חישוב המענק מחדש והזכאים יידרשו להחזיר כספי המענק על-פי החישוב החדש.

גמלאות כפל - על-פי סעיף 32 לחוק הגמלאות

יט.

עובד הפורש משירות המדינה וזכאי לקיצבה נוספת מאוצר המדינה או מקופה ציבורית, יחושב שיעור קיצבתו על-פי שנות שירותו בשני המוסדות גם יחד, בתנאי שסך כל קצבאותיו לא יעלה על השיעור המקסימלי. שיעור זה יוחל על המשכורת הקובעת הגבוהה מבין השתיים.

כ. זכויות שאירים במקרה פטירה

1. שאירים של נפטר לצורך תשלום גמלאות הם : -
 - א. מי שהיתה אשתו בשעת מותו, לרבות מי שהיתה ידועה בציבור כאשתו וגרה עמו אותה שעה (להלן - "אלמנה").
 - ב. מי שהיה בעלה בשעת מותה, לרבות מי שהיה ידוע בציבור כבעלה וגר עמה אותה שעה (להלן - "אלמן").
 - ג. ילדו או ילדו החורג וילדו המאומץ שאינם עומדים ברשות עצמם, וכן נכדו שאינו עומד ברשות עצמו ושכל פרנסתו עליו (להלן - "יתום").
 - ד. הוריו של הנפטר שאינם עומדים ברשות עצמם ושכל פרנסתם עליו, דינם כדין תלוי כאמור בסעיף ה' להלן.
 - ה. בן משפחה אשר תלותו בנפטר היתה הסיבה להגדלת משכורתו או קיצבתו של הנפטר לפני מותו (להלן - "תלוי").
 - ו. עומד ברשות עצמו פירושו מי שהגיע לגיל 18, ובילדו ובנכדו של נפטר, לרבות ילדו החורג או המאומץ - מי שהגיע לגיל 20, ואם הוא בשירות סדיר לפי חוק שירות הביטחון - מי שהגיע לגיל 21, והכל - למעט למי שאין לו הכנסה כדי מחייתו ואינו מסוגל לכלכל את עצמו.

2. קיצבת שאירים של גמלאי שנפטר - הינה בשיעורים כדלהלן: -

- א. לבן הזוג, אם היה בן זוגו שלש שנים לפחות לפני פטירתו, או נולד להם ילד כל עוד לא נישא - 60% מהקיצבה, ובלבד שלא תעלה על 40% ממשכורתו הקובעת של הנפטר.
- ב. ליתומים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם, ויש בן זוג הזכאי לקיצבה - 15% לכל יתום.
- ג. ליתומים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם, ואין בן זוג הזכאי לקיצבה - 15% לכל יתום בתוספת 25% לכלל היתומים, אף אם אין יותר מיתום אחד. היינו, גם יתום בודד יקבל 40% מהקיצבה.
- ד. לתלויים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם, ואין אחרי הנפטר לא בן זוג ולא יתום הזכאים לקיצבה - 20% לכל אחד.

עובדים בפנסיה צוברת

פנסיה צוברת בשירות המדינה

שירות המדינה מבטח את עובדיו בכל מסלולי הפנסיה הקיימים בפנסיה הצוברת.

השכר שבגיננו מופרשות זכויות לפנסיה וגמל מחולק ל-3 חלקים :

משכורת קובעת לפנסיה : יסוד משולב + תוספות קבועות.

עבודה נוספת : כונוניות, שעות נוספות, שכר עידוד, משמרות.

החזר הוצאות : אחזקת רכב, נסיעות, טלפון, מעונות, אש"ל (ביגוד בפנסיה צוברת)

פנסיה צוברת			
קרן פנסיה/ ביטוח מנהלים/קופת גמל עובד 6.5% - 7% תגמולים מדינה 6% - 13% פיצויים 7% תגמולים	ניכוי תקציבית עובד 2%		"משכורת קובעת" רובד 1
קרן פנסיה/ביטוח מנהלים/קופת גמל עובד 6.5% - 7% תגמולים מדינה 6% - 13% פיצויים 7% תגמולים	קרן פנסיה עובד 6.5%-7% מדינה 6% - 13% פיצויים 7% תגמולים מדינה	חלופה א'	"עבודה נוספת" רובד 2
	קופת גמל-הסדר חלופי מדינה 7% תגמולים 6% פיצויים עובד 6% - 7% תגמולים	חלופה ב' "רק העובדים בתקציבית" על	
	ביטוח מנהלים עובד 5% - 7% תגמולים מדינה 6% - 13% פיצויים 7% תגמולים	חלופה ג'	
קופת גמל/ קרן פנסיה/ ביטוח מנהלים עובד- 5% - 7% תגמולים מדינה- 5% תגמולים	קופת גמל/ קרן פנסיה/ ביטוח מנהלים עובד-5% - 7% תגמולים מדינה-5% תגמולים		החזר הוצאות רובד 3

(הפירוט הנ"ל לא חל על סקטור הרופאים)

פנסיה צוברת- רופאים

רופאים זכאים על-פי ההסכם בגין 80% מהשכר השוטף הפרשות לפנסיה צוברת:

מדינה- 12%

עובד- 5.5%

מ-81% עד 100% שכר הפרשות לקופת גמל לעצמאים

מדינה-7.5%

עובד-7%

■ רופא המשובץ בתקציבית

חלק השכר מעל שכר קובע בתקציבית ועד 80% מהשכר הכולל הפרש בין שכר בתקציבית ל-80% מן השכר השוטף יופרש לקרן פנסיה

מדינה-12%

עובד- 5.5%

מ- 81% עד 100% קופת גמל לעצמאים

מדינה- 7.5%

רופא- 7%

פנסיה

קרן פנסיה היא מכשיר חיסכון הנועד לשלם לחוסך בו לאחר פרישתו, קיצבה חודשית למשך כל חייו. בנוסף, החוסך בקרן פנסיה מבוטח בתקופת החיסכון בשני סוגי ביטוחים: ביטוח מפני מוות טרם פרישתו וביטוח מפני אובדן כושר עבודה. בתקופת קבלת הפנסיה מבוטח הפנסיונר בקרן פנסיה בביטוח מפני התארכות חיים.

הכיסויים הביטוחיים בקרן הפנסיה הינם:

■ **פנסיית זיקנה** – פנסיית זיקנה היא קיצבה המשולמת למבוטח החל בפרישתו ולמשך כל חייו. במקרה ונפטר הפנסיונר ואלמנתו עדיין בחיים, זכאית האלמנה לאחוז מסויים מהפנסיה לה היה זכאי הפנסיונר למשך כל חייה.

■ **פנסיית נכות** – פנסיית נכות היא קיצבה המשולמת למבוטח שנפגעה יכולתו לעבוד למשך כל תקופת נכותו ועד הגיעו לגיל פרישה. גובה הקיצבה נקבע בהתאם לדרגת הנכות של המבוטח. בנוסף, מבוטח שהפך לנכה זכאי לשחרור מהמשך תשלום כספים לקרן כל עוד הוא נכה. כלומר, הקרן רושמת לזכותו הפקדות במשך אותה תקופה כאילו הפקידם בעצמו. פנסיית הנכות המשולמת למבוטחים מהווה אחוז מסויים מן השכר המבוטח בקרן, המחושב על-פי ההפקדות לקרן. אחוז זה קבוע בתקנון הקרן ואינו עולה על 75% ממנו. ככל שהמבוטח מצטרף מוקדם יותר, שאיריו זכאים לשיעור פנסיית שאירים גבוהה יותר וליתומים עד הגיעם לגיל 21.

■ **פנסיית שאירים** – פנסיית שאירים היא קיצבה המשולמת לשאירי מבוטח (אלמנה ויתומים) שנפטר במהלך תקופת העבודה. בדומה לפנסיית הנכות, מהווה פנסיית השאירים אחוז מן השכר המבוטח ולא עולה על 100% ממנו. פנסיית השאירים משולמת לאלמנה לכל חייה וליתומים עד הגיעם לגיל 21.

מסכום זה מנוכים דמי ניהול עד 6% (עובדי מדינה עפ"י הסכם מיוחד)

ניכוי פרמיה לביטוח נכות ניכוי פרמיה לביטוח שאירים

יתרת הסכום מועבר לחסכון הצבור
גובה הקיצבה נקבע עפ"י חלוקת החיסכון הצבור ב"מקדם המרה לקיצבת זיקנה".

גיל הזכאות לקיצבת זיקנה : גבר – 67

אשה - 64

פנסיית מינימום : 5% מהשכר הממוצע במשק.

1. קרן פנסיה ותיקה:

קרן פנסיה ותיקה שבהסדר הינה קרן אשר נסגרה לעמיתים חדשים ביום 31.12.94 והזכאים להצטרף לקרנות אלו הם רק עובדים אשר מגיעים כיום לשירות המדינה והינם מבוטחים ברצף (או הפסקה של עד שנתיים). בקרן ותיקה הזכאות להצטרפות לקרן נקבעת ע"י הקרן ולא ע"י נציבות שירות המדינה.

הפרשות לקרן: 7% עובד
13.5% מעביד

2. קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר: "מבטחים", "מקפת", "קג"מ", "נתיב", "קרן פועלים חקלאיים", "קרן פועלי בניין", "אגד", "קרן הדסה"

קרנות פנסיה ותיקות מאוזנות: "גלעד הוותיקה", "תשורה", "עתודות", "ה.ע.ל".
הפרשות עובד 6%, מדינה 12.5%.

קרן פנסיה חדשה (קרן תשואה):

כיום ישנן 13 קרנות פנסיה חדשות בעלות מבנה ומתכונת דומים.
"מבטחים יותר", "מיטבית", "מקפת החדשה", "הראל מנוף", "הראל גלעד" "תנופה", "הלמן אלדובי", "יובלים", "מיטב", "הפניקס".
ניתן לעבור מקרן לקרן ללא הגבלה.
הסכום המירבי אותו ניתן לבטח בקרן פנסיה חדשה הינו ארבע פעמים השכר הממוצע במשק. הפרשות בגין שכר מעבר ל- 2 פעמים שכר ממוצע במשק יועברו לקרן פנסיה כללית (באותו גוף).

(אתר גמלנט – www.gemelnet.mof.gov.il)

לדוגמא:

מבנה קרן פנסיה חדשה

השכר המבוטח – 10,000 ₪
סך הפרשות עובד ומעביד – 19.5%

1,750 ₪ (מועברים מדי חודש לקרן הפנסיה)

החל מיום 1.1.95

קרנות אשר הוקמו ב-1.1.95 פועלות עפ"י עקרונות לאיזון אקטוארי. עפ"י שיטת הקרן נצברים כספים אשר מופקדים ע"י עובד + מעביד אשר מנוהלים בשוק ההון. כיום 30% באג"ח ממשלתית 70% לשוק ההון. על הכספים המופקדים נצברים רווחים. לעת זיקנה נצבר סכום הוני אשר מחולק במקדם המרה וממנו על-פי חלוקה זו נקבע הסכום החודשי לקיצבה. בכפוף לתקנון הקרן ניתן לבחור במסלולים רבים ומגוונים.

החל מיום 1.1.2011 (ראה טבלה עמודים 9 - 13)

את הקרנות מנהלות חברות ניהול אשר הינן חברות הביטוח.

3. מבנה פוליסת ביטוח מנהלים

השכר המבוטח: 10,000 ₪
סך הפרשות עובד ומעביד: 18.33%

1,830 ש"ח (מועברים מדי חודש לחברת הביטוח)

גביית דמי ניהול - 5% - 13%

רכישת אובדן כושר עבודה

רכישת ביטוח למקרה מוות (ריסק)
היתרה מועברת לחסכון הצבור

חיסכון צבור לקיצבה חודשית או חסכון צבור לסכום הוני (בכפוף לתיקון)

הבדלים מהותיים בין קרנות פנסיה לביטוח מנהלים

- דמי ניהול
- מקדם ההמרה לקיצבת זיקנה
- גמישות
- תקנון קרן פנסיה-ניתן לשינוי / פוליסת ביטוח-מסמך משפטי

ביטוח מנהלים – סוג של ביטוח חיים הכולל מרכיב חסכון המבוסס על יחסי עובד-מעביד. תכניות ביטוח חיים משולבות בחיסכון הן מכשיר חיסכון הנועד לשלם סכום חד-פעמי (סכום הוני) או קיצבה חודשית למשך כל חייו של המבוטח, לפי בחירת המבוטח, בעת הפרישה. תוכניות אלה כוללות בדרך כלל מרכיב של חיסכון ומרכיב של כיסויים ביטוחיים. מרכיב החיסכון יכול להיות קיצבתי, הוני או שילוב של השניים בהתאם להעדפת המבוטח. (בכפוף לתיקון 3)

הכיסויים הביטוחיים בביטוח חיים הינם:

- ביטוח מפני אבדן כושר עבודה, בדומה לפנסיית נכות, מקנה למבוטח שנפגעה יכולתו לעבוד, באופן מלא או חלקי, קיצבה חודשית למשך תקופת נכותו ועד הגיעו לגיל פרישה ובהתאם לדרגת הנכות. בנוסף, חלק מן הכיסויים מסוג אבדן כושר עבודה כוללים שחרור מהפקדה לפוליסה במקרה של אובדן כושר עבודה בדומה לקיים בפנסיה.
- סוג של ביטוח חיים, הכולל מרכיבי חיסכון, המבוסס על יחסי עובד מעביד ועל הפרשות שני הצדדים (מרכיבי פיצויים ותגמולים) הפרמיה מוקצית לסיכונים השונים ולחיסכון. הסיכונים המכוסים הינם מקרה מוות ואובדן כושר עבודה. המרכיב העיקרי בביטוח זה הוא חיסכון לגיל פרישה. ביטוח זה מאושר כקופת ביטוח לפי תקנות מס הכנסה וזכאי להטבות מס שונות למעביד ולעובד.

דוגמא:

לגדי שכר מבוטח בגובה 10,000 ₪, מעבידו של גדי ערך לו ביטוח מנהלים בחברת הביטוח:

עיקרי התכנית:

א. הפרשות:

הפרשת העובד למרכיב התגמולים – עד 7% מהשכר המבוטח (700 ₪).
הפרשת המעביד למרכיב התגמולים – עד 7.5% מהשכר המבוטח (750 ₪).
הפרשת המעביד למרכיב הפיצויים – 8.33% מהשכר המבוטח (833 ₪) (מ-2011 רק 6% לפיצויים).
סך הפרמיה שתשולם מההפרשות הנ"ל עבור משכורתו של גדי תהיה: 2,283 ₪ בחודש.

ב. כיסויים ביטוחיים

בתכנית ביטוח מנהלים ניתן לייעד, על פי תקנות מס הכנסה (תקנה 45 לתקנות מס הכנסה – כללים לאישור ולניהול קופות גמל), עד 35% מהפרמיה לתגמולים בניכוי הוצאות לרכישת שני סוגים של כיסויים:

- (1) סיכון למקרה מוות (ביטוח חיים "ריסק")
- (2) סיכון למקרה של אובדן כושר עבודה, בתנאי שהתשלום משולם בדרך של קיצבה חודשית.

בדוגמא שלפנינו, יוכל גדי להפנות עד 35% מהתקציב של 1,450 ₪ (בהנחה ואין הוצאות) לטובת רכישה של ריסק מוות וביטוח למקרה אובדן כושר עבודה.

ג. הפניית הפרמיה לטובת הון/קיצבה

בתכנית חדשה לביטוח מנהלים ניתן להחליט איזה חלק מהפרמיה יופנה לטובת חיסכון הוני בתום תקופה ואיזה חלק מהפרמיה יופנה לטובת קבלת קיצבה בתום התקופה. לדוגמא, גדי יוכל להחליט כי חצי מהפרמיה תופנה למטרות קיצבה וחצי מהפרמיה תופנה לחיסכון הוני. בסוף התקופה, ימשוך גדי חלק מהכספים באופן חד-פעמי והחלק הנותר ישתלם כקיצבה עד תום חייו (בכפוף לתיקון 3).

ד. דמי ניהול

בפוליסה חדשה לביטוח מנהלים נגבים דמי ניהול מהפרמיה ודמי ניהול מהצבירה.

ה. הטבות מיסוי

פוליסה לביטוח מנהלים מאושרת כקופת ביטוח ועל כן זכאית להטבות מס – זיכוי לעובד בגין הפקדתו לתכנית וניכוי (התרת הוצאה) למעביד על הפקדתו לתכנית, עד גובה מסוים ואחוז מסוים של הפרשה, בכפוף לפקודת מס הכנסה ולתקנות נלוות.

ריסק מוות – ביטוח מפני מוות במהלך תקופת העבודה. בביטוח מסוג זה במותו של המבוטח משלמת חברת הביטוח למוטבים סכום חד-פעמי.

4. קופות גמל – מ-2008 כל קופות הגמל הינן לקיצבה בכפוף לתיקון 3

קופות גמל הינן מכשיר חסכון לטווח ארוך.

קופת גמל אינה מבטחת את החוסך בביטוח פנסיוני.

קיימות מאות קופות גמל שונות.

ניתן לעבור מקופה לקופה ללא הגבלה וללא פגיעה בזכויות.

דגשים בבחירת קופת גמל

■ דמי ניהול.

■ תשואה

■ אפיקי השקעה.

באתר גמל נט – <http://gemelnet.mof.gov.il> ניתן להשוות בין קופות הגמל.

האתר לחיפוש ואיתור חסכונות פנסיוניים ופוליסות ביטוח חיים - <https://itur.mof.gov.il>

קופת גמל היא תכנית חיסכון לגיל פרישה. החוסך בקופת גמל יקבל את הסכום שנצבר לזכותו בגיל הפרישה כסכום חד-פעמי (חיסכון הוני). החוסך בקופת גמל יכול למשוך את כספו החל מגיל 60 (בכפוף לתיקון 3).

קופות הגמל הינן מכשיר חיסכון ארוך ואו בינוני הנהנות מהטבות מס.

במשק ישנם סוגים שונים של קופות גמל.

קופות גמל לעמיתים שכירים: העובד והמעביד מפרישים כספים לקופה בשיעורים שווים עד לתקרה של 5% מהשכר, העובד זוכה לניכוי ממס בגין הפרשותיו, הכספים מיועדים ככלל לגיל פרישה. קופות גמל לשכירים מופרשים בשירות המדינה לעובד בגין החזר הוצאות ועד 31.3.02 אף בגין "עבודה נוספת" לעובד אשר יבחר שהפרשותיו לפנסיה יועברו לקופת גמל במקום לקרן פנסיה או ביטוח מנהלים.

מ – 1.4.2002 מופרשים 7% לקופת גמל עצמאים בגין עבודה נוספת עפ"י בחירת העובד. (מ – 1.1.2011 הקופה הוכרה לפיצויים ו-6% הפרשה במקום קופת גמל לעצמאים)

5. קופת גמל אישית לפיצויים (הפרשות בגין פיצויים)

המעביד מפריש לקופה כספים למטרת פיצויי פיטורין עבור עובד, הקופה מתנהלת ע"ש העובד בשירות המדינה. במקרה שהעובד בוחר בקופת גמל או ביטוח מנהלים (81/3% (6% מ-2011) מופרשים כפיצויים. סכום שהמדינה מפרישה כפיצויים מתנהל ברישום נפרד בקופה אף בקרן הפנסיה.

6. קרן השתלמות

קרן השתלמות הינה קרן לחסכון לטווח של 6 שנים, לאחר 6 שנים ניתן למשוך את הכספים או להשאירם בקרן להמשך חסכון וצבירה.

באפשרותך לבחור את קרן ההשתלמות של האיגוד המקצועי לו הינך משתייך ו/או לבחור כל קרן השתלמות מן המבחר הקיים בהתאם לרשימה המצ"ב.

קרן השתלמות לשכירים -

העובד והמעביד מפרישים לקופה כספים עד לתקרה של 2.5% חלק העובד ו-7.5% חלק המעביד מן ה"שכר הקובע". החיסכון הינו ל-6 שנים וניתן לממשו למטרת השתלמות גם לפני תום התקופה בהתאם לתנאים הקבועים בפקודת מס הכנסה. למורים ורופאים מסלול הפרשות אחר. להלן טבלה מרכזת של **זכויות חוסכים** במודלים השונים:

גמל	ביטוח חיים	פנסיה		
תשולם יתרת החיסכון של העמית למוטבים שמינה	ישולם למוטבים הסכום המבוטח בפוליסה למקרה מוות (סכום קבוע מראש)	תשולם קיצבת שאירים לאלמנת המבוטח וליתומיו	במקרה מוות	תקופת עבודה
אין כיסוי	תשולם למבוטח קיצבה עד לתום תקופת הביטוח, בדרך-כלל גיל הפרישה	תשולם למבוטח קיצבת נכות עד לגיל הפרישה	במקרה אובדן כושר עבודה (נכות)	

הפרשות לגמל ופנסיה על פי השכר בשירות המדינה:

קופת גמל מפעלית לעובדי המדינה (קופת גמל לשכירים) - מסלול פנסיוני נוסף

בהסכם הקיבוצי שנחתם עם הסתדרות עובדי המדינה, סוכם על הכללת רכיבי שכר שאינם פנסיוניים לקופת גמל, כאשר משכרו של העובד ינוכו 5% והממשלה תפריש 5% נוספים ובסה"כ 10%.

הרכיבים הנכללים בהסכם זה כוללים את רכיבי השכר שהם החזרי הוצאות, כמפורט להלן: הוצאות נסיעה ורכב, ביטוח, אש"ל, כלכלה והוצאות אחרות (עד ליום 1.4.2002 נכללה בהסדר זה גם עבודה נוספת).

עובד אשר הופרשו לו כספים כאמור לעיל עד למועד פרישתו מהעבודה, הכספים שהופרשו יעמדו לרשותו בכפוף להוראות הדין במקרים הבאים:

על-פי תקנות מס הכנסה לכספים אשר נצברו עד ליום 31.12.2004:

- א. בגיל פרישה - 65 לגבר ו-60 לאישה, במידה שפרשו מהעבודה.
- ב. בגיל פרישה כנ"ל - במידה שעבודתם צומצמה ב-50% לפחות.

2. לאחר 6 חודשים ממועד הפרישה מהעבודה כתוצאה מפטורין או התפטרות (לפני הגעתו לגיל 65 לגבר, או לגיל 60 לאישה):
- א. אם אינו עובד.
 - ב. אם הפך לעצמאי.
 - ג. אם החל לעבוד במקום עבודה אחר שבו אין העובדים עמיתים בקופת גמל, לתגמולים או לקיצבה (לרבות קרן פנסיה וביטוח מנהלים).
3. לאחר 13 חודשים מתחילת עבודה במקום חדש, אם החל לעבוד במקום אחר בו מעבידו לא מפריש עבורו כספים לקופת גמל, לתגמולים/לקיצבה.
4. כספים אשר הצטברו בקופה החל מיום 1.1.2005 יעמדו לזכות העובד בגיל 60 ובתנאי של 5 שנות צבירה.
5. החל מיום 1.1.2008, כספים שהופקדו לקופת גמל יהיו כפופים לתיקון 3 (קרי קבלת קיצבה בגינם ולא סכום חד-פעמי). או קבלת מענק חד-פעמי במידה ויש קיצבה מינימלית של 4,200 ש"ח נכון ליום 02.2012 בחישוב מס הכנסה. גמלאי אשר צבר עד 80,000 ש"ח בכל קופות הגמל, יקבלו כמענק ולא כקיצבה.

מסלול פנסיוני נוסף

קרן פנסיה חדשה

- תחולה מיום 1.4.2002 - לעובדים במשרדים וביחידות הסמך בדירוג המח"ר והמינהלי.
1. תחולה מיום 1.6.2002 - לעובדים בדירוג האחים שאינם עובדי בתי חולים ממשלתיים ועובדי משק ומינהל בבתי-חולים.
 2. תחולה מיום 1.9.2002 - עובדי הוראה, אחיות בבתי חולים ממשלתיים ורופאים.
- על-פי הסכם המעבר לפנסיה צוברת, עובד קבוע בפנסיה תקציבית ייקבעו זכויותיו כדלהלן:

בגין משכורת קובעת (ראה לעיל עמ' 6) - תשלום פנסיה תקציבית.

בגין עבודה נוספת - דהיינו, שעות נוספות, כוננויות, פרמיות, העובד רשאי לבחור ביטוח זכויותיו בקרן פנסיה חדשה או בקופת גמל עצמאית. במידה ובחר בקרן פנסיה ההפרשות כדלהלן: 6.5% (העובד יכול להגדיל הפרשותיו ל-7%) על חשבון העובד ו-13% תפריש הממשלה.

קרן פנסיה חדשה מעניקה ביטוח לשאירים, נכות וקיצבת זיקנה.

החישוב בקרנות החדשות לקיצבת זיקנה נעשה על-פי השיטה המפורטת להלן :

צוברת חדשה תשלום קיצבה על-פי הנוסחה הבאה:

$$\text{קיצבה חודשית} = \frac{\text{סכום צבירה}}{\text{מקדם תוחלת חיים}}$$

קופת גמל לעצמאים = קופת פיצויים

עובד אשר בחר בקופת גמל עצמאית, הפרשותיו יהיו כדלהלן :
בגין החזר הוצאות - עובד 5% + ממשלה 5%
בגין עבודה נוספת - עובד 5% + ממשלה 5%
בקופת גמל מפעלית (לשכירים) - הכללים פורטו לעיל (בסעיף י"ז סעיפים 1 – 4).
בגין עבודה נוספת יופרשו עוד 7% מטעם הממשלה לקופת גמל עצמאית על-פי בחירת העובד. הפרשות אלו יחויבו במס בהתאם למס השולי של העובד.

עובד אשר הופרשו לו כספים עד ליום 31.12.2005 בגין עבודה נוספת בלבד לקופת גמל לעצמאים, הכספים שהופרשו יעמדו לרשותו בכפוף להוראות הדין במקרים הבאים :
גבר בגיל 65 - לאחר 5 שנים.
אשה בגיל 60 - לאחר 5 שנים.
גבר בגיל 60 - לאחר 10 שנים.
לאחר 15 שנות חברות בקופה בכל גיל.
החל מיום 1.1.2006 כספי הצבירה יעמדו לזכות העובד בגיל 60.

החל מיום 1.1.2008 כספי הצבירה יעמדו לרשות העובד בכפוף לתיקון 3 בגין פרישה וקבלת קיצבה בגינה.
מיום 1.4.2011 בוטלה ההפקדה לקופת גמל לעצמאים ונפתחה קופת פיצויים של 6% וקופת גמל.

לשכירים (או קופת גמל לא משלמת) ההפקדות השתנו :
מיום 1.1.2011 עובד - 5.5% ממשלה - 6.5%
מיום 1.1.2013 עובד - 6% ממשלה - 7%
עובד יכול להגדיל ההפרשות ל- 7%.

מיום 1.11.2011 בוטלה קופת הגמל לעצמאים ובמקומה 6% לקופת פיצויים והוגדלה העברת הגמל 6% ל-7% עובד, ממשלה 6% + 7%.
בקופת גמל לא משולמת לקיצבה בכפוף לתיקון (3).

עובד הפורש בפנסיה צוברת זכאי לפיצוי ימי מחלה (ראה עמוד 9) וכן זכאי במקרים מסויימים לפיצויים של 28% מהמשרד בעת פרישה או פיטורים.

בעיקרון עובד הפורש מפנסיה צוברת, במידה ועבד לפחות 10 שנים והוא פורש בגיל 60 ומקבל קיצבה מיידית, זכאי לכל פעילות הרווחה במשרד ומוגדר גימלאי המשרד.

שנתי/חודשי	סכום	תיאור	נושא
חודשי	9,089 ₪	שכר ממוצע במשק לשנת 2014	שכר ממוצע במשק
חודשי	4,300 ₪	שכר מינימום לצורך משיכה מקופת גמל בפטור ממס בגלל עילת מיעוט הכנסות	שכר מינימום
שנתי	12,360 ₪	תקרת סכום כספי פיצויים ומענקי פרישה פטורים ממס (לכל שנת עבודה)	תקרת פטור מענק פרישה
שנתי	24,720 ₪	תקרת סכום כספי פיצויים ומענקי פרישה פטורים ממס (לכל שנת עבודה) במקרה של פטירה	תקרת פטור מענק במקרה של מוות
חודשי	8,470 ₪	סכום הקיצבה המירבי בגינו מגיע פטור ממס בשיעור 43.5%	תקרת קיצבה מזכה
חודשי	3,684 ₪	סכום הפטור המירבי ממס בגין קיצבה מזכה	פטור מירבי בגין קיצבה מזכה

פרק 3: זכויות נוספות לפרישה

קיצבת זיקנה מטעם המוסד לביטוח לאומי

1. עובד הפורש לגמלאות מטעמי גיל (גבר בגיל 67 ואשה בגיל 62) - זכאי לקיצבת זיקנה מהמוסד לביטוח לאומי. קיצבה אופטימלית תשולם לאחר 35 שנות עבודה בישראל. גם אחרי הפרישה, זכאי הגמלאי לקיצבת זיקנה אם הוא עובד בעבודה כלשהי ומשתכר עד לסכום מסויים המשתנה מעת לעת. מומלץ שהגמלאי יברר תחילה עם המוסד לביטוח לאומי את ההגבלות בעניין זה, על-מנת שלא יפסיד חלק ניכר מקיצבת הזיקנה או את כולה.

2. לגבר בגיל 70 ולאשה בגיל 67 - תשולם קיצבת הזיקנה בלא קשר להכנסתם. אם העובד (גבר בגיל 67 ואשה בגיל 62) בהתאם לגיל המדורג בחוק, ממשיך לעבוד באותו מקום עבודה ואינו פורש ממנו אחרי תקופת הזכאות לקיצבת זיקנה, לא תשולם לו קיצבת זיקנה ועל כל שנת עבודה מעבר ליום הזכאות לקיצבה תשולם לו תוספת בשיעור 5% ועד לסכום מכסימלי הקבוע בחוק. ואולם, עובד אשר ממשיך לעבוד באותו מקום עבודה (לגבר לאחר גיל 70 ולאשה לאחר גיל 67), יהיה זכאי לקיצבת זיקנה מוגדלת, כאמור לעיל, מהמוסד לביטוח לאומי.

3. המוסד לביטוח לאומי שולח לזכאים את טופסי התביעה לקיצבת זיקנה. אם לא התקבל הטופס חודשיים לפני מועד הפרישה (גבר בגיל 67 ואשה בגיל 62) - יש לגשת לסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום מגוריו של העובד, ולבקש טופס תביעה לקיצבת זיקנה. על העובד למלא הפרטים בטופס בכתב יד ברור ובמידת הצורך - לקבל מהמשרד אישורים מתאימים. מצאנו לנכון לציין רק נתונים יסודיים ועיקריים בנושא זה. לקבלת מידע מפורט ומקיף, אנו מציעים לפנות לסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום מגוריו של העובד.

"אזרח ותיק" - חוק האזרחים הוותיקים, התש"ן-1996

החוק הנ"ל חל על כל תושב ישראלי, אשה מעל גיל 60 וגבר מעל גיל 67 (בהתאמה בהתאם לשינוי המדורג בחוק).

http://vatikim.gov.il/SiteCollectionDocuments/hayedoa_f.pdf - המדריך לאזרחים ותיקים

"המשרד לאזרחים ותיקים": עם פרישת עובד לגמלאות בגיל 67 (או לאשה בגיל 62, בהתאמה בהתאם לשינוי המדורג בחוק) – תוענק לו תעודה של "אזרח ותיק" ואם לא התקבלה בפרק זמן סביר, רצוי לפנות אל המשרד לאזרחים ותיקים - שירותים לגמלאי, ולדרוש את התעודה.

שינויים אישיים, תשלומי מס הכנסה וביטוח לאומי ותשלומים אחרים

1. אלמן או אלמנה, המקבלים קיצבת שאיר ונישאו בשנית - יופסק תשלום קיצבתם, ויהיו זכאים למענק נישואין.
מענק הנישואין הינו בשיעור 36 קיצבאות. מחציתו תשולם עם הנישואין והמחצית השניה בתום 24 חודשים מיום הנישואין.
2. יש להודיע למינהל הגמלאות במשרד האוצר בתוך 15 יום על כל שינוי בכתובת, וכן על שינוי במצב המשפחתי, שיש בו כדי להשפיע על הזכאות לתשלום הקיצבה.
3. גמלאי היוצא לחוץ לארץ לתקופה ארוכה - מתבקש להמציא ממקום שהייתו למינהל הגמלאות, אחת ל- 6 חודשים "הצהרת חיים" חתומה על-ידי נציג או קונסול ישראל, זאת כדי לאפשר רציפות בתשלומי הקיצבה.
4. על-פי פקודת מס הכנסה, גמלאי זכאי לפטור ממס הכנסה בשיעור 35% עד לסכום תקרה המשתנה על-ידי אגף מס הכנסה מעת לעת. הזכאות לפטור ניתנת לכל גמלאי לאחר שהצהיר שאין לו הכנסה נוספת החייבת במס בנוסף לקיצבה, ועל-פי התקנות - הפטור יוענק רק לאחר הצהרה בדבר היעדר הכנסות נוספות. כמו כן, עליו להמציא מפקיד השומה טופס 160 ו-161 בדבר מענקים חד-פעמיים ששולמו על-ידי המשרד. הוראה זו חלה על גמלאים אשר פרשו על-פי גילם הקבוע בחוק גיל פרישה.
5. גמלאים הזכאים לקיצבת פרישה בטרם הגיעו לגיל הקובע, חייבים בניכוי לביטוח לאומי ובביטוח בריאות. הזכאים לקיצבת שאירים - פטורים מניכויים אלה.
6. חברות בהסתדרות - בקשות יש להפנות למשרד וכן בקשות לניכוי דמי חבר או החזרי ניכוי דמי חבר - יש להפנות לארגון ההסתדרותי באזור מגוריו של העובד. בקשה להפסקת ניכוי דמי חבר ניתן להפנות ישירות למינהל הגמלאות בכתב, והעתק - לארגון ההסתדרותי.

פרק 4 - מס הכנסה – תשלומי מס

1. על-פי פקודת מס הכנסה, גמלאי זכאי לפטור ממס הכנסה בשיעור 43.5% עד לסכום תקרה המשתנה ע"י אגף מס הכנסה מעת לעת (8,190 ₪ בחודש). הזכאות לפטור ניתנת לכל גמלאי, ב.ל. מענקי פרישה, קיצבה, היוון קיצבה ובתנאי שעומד בקריטריונים של מס הכנסה. כמו כן, עליו להמציא מפקיד השומה טופס 161א, 161 בדבר מענקים חד-פעמיים ששולמו על-ידי המשרד. הוראה זו חלה על גמלאים אשר פרשו על-פי גילם הקבוע בחוק גיל פרישה וכן גמלאים אשר פרשו בנכות יציבה של 75% ומעלה.

2. גמלאים הזכאים לקיצבת פרישה בטרם הגיעו לגיל הקובע לגביהם, החוק מחייבם בניכוי לביטוח לאומי וביטוח בריאות. הזכאים לקיצבת שאירים – פטורים מניכויים אלה. נשים נשואות אשר הבעל משלם ביטוח לאומי וביטוח בריאות לא משלמות ביטוח בריאות וביטוח לאומי. במידה ואשה עובדת אזי משלמת גם על הקיצבה ביטוח לאומי ובריאות.

שיעור דמי הביטוח הלאומי עד 5,171 ₪ - 3.49%, מעל 5,171 ₪ - 11.79%. פנסיונרית שפרשה פרישה מוקדמת לפני הגיעה לגיל והיא נשואה ואיננה עובדת לא משלמת ביטוח לאומי.

מס הכנסה – תשלומי מס

פנסיונרים זכאים להטבות במס בשל מענקי פרישה ו/או גימלה.

להלן יפורטו התנאים להקלות, הזכאויות והשילוב ביניהם:

1. מענקי פרישה – סעיף 7(9א) לפקודה.
פורש בגיל פרישה (עפ"י חוק גיל פרישה) עד שיעור קיצבה של 8,190 ₪ לחודש זכאי על ההפרש לקבל 43.5% פטור. במקביל קיים פטור על מענקים בשיעור של 11,950 ₪ לכל שנת עבודה.
יש לקבל החלטה מה עדיף: הפטור על הקיצבה ו/או הפטור על המענקים.

א. מענק פרישה פטור ממס בגובה משכורת החודש האחרון לכל שנת עבודה ועד לתקרה של 11,950 ₪ (נכון לינואר 2012) המתעדכנת מעת לעת (כולל מחלה, מענק שנים עודפות).
אין צורך באישור פקיד שומה לקבלת הפטור.

ב. הפורש זכאי לפטור עד 150% באישור פקיד שומה ובלבד שהסכום לכל שנת עבודה לא יעלה על תקרת הפטור של 11,950 ₪ (החל מחודש 7/10) הפטור יגדל בשנים הבאות:

1/12 ועד 31/12/15 - 43.5%

1/16 ועד 31/12/19 - 49%

1/20 ועד 1/1/25 - 52%

1/25 - 67%.

ג. עובד אשר כספי הפיצויים שלו נמצאים בקופת גמל או בפוליסת ביטוח, חייב באישור פקיד שומה בעת משיכת הכספים.

ד. פריסת מענקי פרישה/פדיון ימי חופשה, הפרשי שכר.

לפי סעיף 8(ג) לפקודה ניתן לפרוס את החלק החייב במס על פני מספר שנים, החל משנת הפרישה ועד שש שנים קדימה, כאשר עבור כל 4 שנות עבודה תינתן שנת פרישה אחת. מועד הפריסה יחל ממועד הפרישה מן העבודה, גם כאשר כספי הפיצויים מתקבלים מאוחר יותר. הפריסה ניתנת אף לאחור במקרים מיוחדים. בפיצויים ניתן לאחור או קדימה, חופשה והפרשי שכר הפריסה רק לאחור. גימלאי שנערכה לו פריסה יגיש לפקיד השומה דו"ח שנתי לכל אחת משנות הפריסה.

2. פטור ממס על קיצבה – סעיף 9א לפקודה

עובד שכיר שהגיע לגיל פרישה זכאי לפטור ממס הכנסה על הקיצבה בשיעור 43.5% מתקרת הקיצבה המזכה. (התקרה לשנת 2010 – 8,190 ₪ לחודש). גיל הפרישה הינו 67 שנה בגבר ו-62 שנה באשה (בשלב זה עד 2017) מי שבידו תעודות נכות רפואית 75% ומעלה (ביטוח לאומי תאונת עבודה).

3. פטור משולב (למענק פרישה וקיצבה)

פורש הזכאי למענק פרישה פטור ממס ומקבל גם קיצבה, יוכל לבחור בקבלת פטור ממס על המענק ו/או בפטור של 43.5% מן הקיצבה. גובהו של הפטור מותנה בגובה המענק והקיצבה ובתיקרות הפטור. הסבר מפורט ודוגמאות בהמשך. מוצע לפורש לשקול את הבחירה במסלול הפטור (על מענק ו/או על הקיצבה) בכובד ראש ותוך ראייה לעתיד. בכל מקרה ניתן לפנות לפקיד השומה באזור המגורים לקבלת הסברים נוספים.

4. הערות כלליות:

התשלומים הבאים המשולמים לאחר מועד הפסקת העבודה ייחשבו כחלק ממענק הפרישה:

פדיון ימי מחלה שלא נוצלו
תשלום בעד חודשי הסתגלות
מענק שנים עודפות
נוסחת השילוב – סעיף 9א לפקודה (הישנה עד 31.12.11)

מענק לכל שנת עבודה עד	11,950
קיצבה בפועל עד	8,190
סכום כולל	20,140
קיזוז קיצבה עזרה	<u>8,190</u>
11,950 הפרש חיובי/שלילי	

נישום המקבל מענק פרישה וקיצבה זכאי לקבל פטור ממס לפי אחת החלופות כדלקמן:

א. מענק פרישה פטור ממס לפי סעיף 7(9א) לפקודה – משכורת אחרונה לכל שנת עבודה עד לתיקרת הפטור המתעדכנת מעת לעת (שנת 2012 – 11,950 ₪).

ב. פטור של 43.5% על הקיצבה עד תקרת קיצבה מזכה (שנת 2012=8,190 ₪)

אבל במקרים בהם סכומי מענק הפרישה הפטור ממס והקיצבה נמוכים – יינתן פטור מלא או חלקי על מענק הפרישה ו/או הקיצבה.

הפטור שיינתן ייקבע לפי "נוסחת השילוב".

המונחים בנוסחת השילוב:

"סכום כולל": מענק פרישה לכל שנת עבודה (+) קיצבה חודשית

"ההפרש": סכום כולל (-) תקרת קיצבה מזכה.

תקרת קיצבה מזכה: התקרה המקסימלית של הקיצבה שבגינה ניתן פטור של 43.5% התקרה מתעדכנת מעת לעת (8,190 ₪ לחודש נכון ל- 1/2012).

קיצבה חודשית: הקיצבה בפועל עד לתקרת הקיצבה המזכה.

להלן מס' דוגמאות:

1. דוד עבד 30 שנה ופרש ב – 2/2012 בגיל 67. דוד קיבל מענק פרישה פטור ממס בסך 75,000 ₪ ומקבל קיצבה בסך 3,200 ₪.

דוד בן 67 ולכן הוא ב"גיל פרישה" וזכאי לפטור של 43.5% מהקיצבה, מאידך דוד קיבל מענק פטור ממס בסך 75,000 ₪

לכן יש לחשב באם דוד זכאי גם למענק פרישה פטור וגם לפטור על הקיצבה.

		<u>להלן החישוב:</u>	
		מענק פרישה	75,000 ₪
שנות עבודה	30 שנה		
קיצבה חודשית			2,500 ₪ + מענק לכל שנת עבודה =
סה"כ "הסכום הכולל"			3,200 ₪
תקרת הקיצבה המזכה הפרש כולל			5,700 ₪
			8,190 ₪
			2,490 ₪

היות ותקרה הקיצבה המזכה גבוהה יותר מסה"כ "הסכום הכולל" (מענק לשנת עבודה + קיצבה חודשית), דהיינו 8,190 גדול מ – 5,700 זכאי דוד לפטור הן על מענק הפרישה וכן על הקיצבה.

2. דוד עבד 30 שנה ופרש ב – 2/2012 בגיל 67. דוד קיבל מענק פרישה פטור ממס בסך 200,000 ₪ ומקבל קיצבה חודשית בסך 4,500 ₪.

מענק פרישה	200,000 ₪		
שנות עבודה	30 שנה	=	6,666 ₪ מענק לכל שנת עבודה
קיצבה חודשית	4,500 ₪		
סה"כ "הסכום הכולל"	11,166 ₪		
תקרת הקיצבה המזכה	8,190 ₪		
"ההפרש"	2,976 ₪		

כאשר קיים "ההפרש" על הנישום לבחור בין שתי אפשרויות: אפשרות 1 – להקטין את % הפטור על הקיצבה ולקבל את כל מענק הפרישה פטור ממס.

"הסכום הכולל" = קיצבה חודשית x "ההפרש החיובי"
שיעור הקטנת הפטור

$$\frac{2,976}{1,199} = 2.482$$

$$11,166$$

כלומר: כנישום יקבל פטור על הקיצבה בסך $2,323 = 3,562 - 1,199$ וכל מענק הפרישה בסך 150,000 ₪ פטור ממס.

אפשרות 2 – לשלם מס על חלק ממענק הפרישה ולקבל פטור מלא של 43.5% על הקיצבה.

"ההפרש" x מס' שנות עבודה = מענק פרישה חייב במס.

2,976 ₪ x 30 שנה = 89,280 ₪ מענק פרישה חייב במס.

כלומר: הפורש יקבל פטור של 43.5% על הקיצבה וחלק ממענק הפרישה בסך 82,280 ₪ חייב במס.

יתרת המענק בסך 110,720 ₪ (200,000 פטור ממס) - 89,280.

3. דוד עבד 30 שנה ופרש ב- 2/2012 בגיל 67. דוד קיבל מענק פרישה בסך 150,000 ₪ ומקבל קיצבה חודשית בסך 8,000 ₪.

	<u>150,000</u> ₪	מענק פרישה
5,000 =	30	שנות עבודה
לכל שנת עבודה		
8,190 ₪		קיצבה חודשית
(קיצבה חודשית עד תקרת הקיצבה המזכה, לפי הנמוך)		
13,190 ₪		סה"כ "הסכום הכולל"
-		
8,190 ₪		תקרת הקיצבה המזכה
<u>5,000</u> ₪		"ההפרש"

במקרה זה על הנישום לבחור בין:

אפשרות 1: פגיעה בפטור על הקיצבה וקבלת כל מענק הפרישה פטור ממס

קיצבה x "ההפרש חיובי" = שיעור הקטנת הפטור "הסכום הכולל"

$$3,196 = \frac{5,000 \times 8,190}{12,810}$$

היות ותקרת הפטור $3,562 = 8,190 \times 43.5\%$ אזי יש אפשרות ליהנות מיתרת פטור של 366 ₪ בחודש.

אפשרות 2 – קבלת פטור של 35% על הקיצבה ותשלום מס על מענק הפרישה.

"ההפרש" x מס' שנות עבודה = מענק פרישה חייב במס.

$5,000 \times 30$ שנה = 150,000 מענק פרישה חייב במס.

הנישום יקבל פטור של 43.5% על הקיצבה ומאידך כל מענק הפרישה בסך 150,000 ₪ יחוייב במס.

לתשומת לבך:

הפטור של 35% יינתן רק עד תקרת הקיצבה המזכה, דהיינו 43.5% על 8,190 ₪

סה"כ קיצבה 8,000 ₪

-

43.5% פטור על 8,190 ₪ 3,562 ₪

קיצבה חייבת במס 4,438 ₪

פריסה: נישום שבוחר לשלם מס על מענק הפרישה, יכול לבקש פריסה לפי סעיף 9(א) (ד) לפקודה עד 6 שנים קדימה לפי התנאים שפורטו בסעיף 1.4.

היוון קיצבה:

היוון – קבלת סכום מסויים מתוך קיצבה שאמורה להתקבל בעתיד.

נישום המבקש להוון חלק מהקיצבה

אם מהוון קיצבה פטור = ההיוון פטור

אם מהוון קיצבה חייבת = ההיוון חייב

בנוסחת השילוב שפורטה לעיל, תלקח הקיצבה לפני ההיוון.

דוגמאות:

נישום מקבל 8,000 ₪ קיצבה
זכאי לפטור של 43.5% על הקיצבה
מבקש להוון 25% מהקיצבה

היוון 25% מהקיצבה = $8,000 \times 25\% = 2,000$ ₪

פטור של 43.5% על הקיצבה = $3,562 = 43.5\% \times 8,190$

סכום הפטור גבוה יותר מסכום ההיוון ($3562 > 2000$) ולכן במקרה זה ההיוון פטור ממס ויתרת הפטור על הקיצבה היא 1,562 ש"ח או 19.5% ($19.5\% = 1562 / 8,000$).

נישום מקבל 15,000 ₪ קיצבה
זכאי לפטור של 43.5% על הקיצבה
מבקש להוון 25% מהקיצבה

$$15,000 \times 25\% = 3,750 \quad = \text{היוון } 25\% \text{ מהקיצבה}$$

$$8190 \times 43.5\% = 3,562 \quad = \text{פטור של } 35\% \text{ על הקיצבה}$$

או הקיצבה, לפי הנמוך)

במקרה זה סכום ההיוון חלקו פטור וחלקו חייב במס לפי :

$$3562 \text{ ₪ פטור ממס} - \text{תקרת הפטור המקסימלית}$$

$$188 \text{ ₪ חייב במס (} 3750 - 3562 \text{)}$$

הנישום היוון את כל תקרות הפטור של ה – 43.5% ולכן אינו זכאי לפטור ממס עד לסיום תקופת ההיוון.

נוסחת השילוב החדש 1.1.2012 לאחר תיקון 190 לפקודה
מקדם מכפיל להיוון 180
תקרה כוללת לפטור = 641.160 ₪

$$8.190 \times 43.5\% \times 180 = 641.160$$

לזכות כל פורש עומד סל כולל של 641.160 נכון לשנת 2012
מענק תמיד על 32 שנות עבודה
מענק מוכפל במקדם קבוע של 1.35
התוצאה המתקבלת מוחסרת מתוך 641.160
היתרה המתקבלת מחולקת ל-180 ואז מקבלים את הפטור על הקיצבה

דוגמא :

עובד בן 67 קיבל מענק דרגה על 40 שנות העבודה 400,000 ₪
כמו כן מקבל קיצבה חודשית של 6,500 ₪.

$$1. \quad \text{יש להביא את המענק ל-32 שנות עבודה } 320,000$$

$$(400,000/40)=32$$

$$2. \quad 320,000 \text{ מוכפל במקדם של } 1.35 = 432,000$$

$$3. \quad \text{התקרה } 641.160 - 432,000 = 367.840 \text{ ₪}$$

$$4. \quad \text{היתרה } \frac{367.840}{180} = 24.9\%$$

הפסקת הניכוי תבוצע, חודש לאחר הפניה ואין החזרים בגין ניכויים רטרואקטיביים.

פרק 5 - ארגוני תמיכה לגימלאים

המרכז הרב-תחומי לתעסוקה לגילאי 60+

מציע את התכנית "60 ועובדים" של סיוע במציאת פתרונות תעסוקה לגיל המבוגר. התכנית כוללת סיוע בהשמה בעבודה במשרה חלקית או מלאה בתעסוקות מגוונות בכל הרמות. בעתיד יתקיימו במסגרת זו גם הכשירות ותוכניות העצמה לקראת יציאה לעבודה והכשרה לזמנות עסקית ופתוח עסקים קטנים.

המרכז מיסודם של המוסד לביטוח לאומי, אש"ל העמותה לפיתוח שירותים לזקן, עמותת 50 פלוס-מינוס, תלם-תעסוקת מבוגרים, עיריית נהריה ומשרד הרווחה אזרחים מגיל 50 ומעלה ממרכז הארץ מנתניה בצפון ועד אשדוד בדרום ומודיעין במזרח. למרכז יש שלוחה בנהריה לשירותים של תושבי הצפון.

אל המרכז יש לפנות בטופס פניה שאפשר להוריד מאתר האינטרנט של המרכז, או לבקש טלפונית שיישלח אליכם בדואר.

טלפון המרכז בתל אביב-טל': 03-5103860; פקס: 03-5298515 מייל: taasuka60@net.il

טלפון השלוחה בנהריה-טל': 04-9855058; פקס: 04-9855057

המשרד לענייני גמלאים - מוקד טל': *8840, פקס: 02-5005034

המשרד לענייני גמלאים מפעיל מוקד מאוייש בימים א-ה בשעות 08:00-20:00, אשר נותן מענה לשאלות בתחום שירותים וזכויות לגיל המבוגר. ניתן לפנות אל המוקד לטלפון המצויין לעיל בשאלות הקשורות לפנסיה, סיעוד, זכויות אזרחים ותיקים, זכויות ניצולי השואה ובכל נושא אחר של מיצוי זכויות ומתן שירותים לגיל המבוגר.

כתובת אתר האינטרנט של המשרד לענייני גמלאים www.gimlaim.gov.il

ניתן לשלוח גם מייל לכתובת: infogimlaim@pmo.gov.il

ארגון "בקול"

ירידה בשמיעה נפוצה ביותר בגיל המבוגר. למעלה משלושים אחוזים מבני 65 ומעלה בארץ מתמודדים עם ירידה הדרגתית בשמיעה שגורמת להם לקשיים בתקשורת עם הסיבבה ופוגעת באיכות חייהם. כיום עומדת לרשות המתנסים בירידה בשמיעה טכנולוגיה מצוינת שיכולה להקל בצורה משמעותית את הקשיים הנובעים ממצב זה.

ארגון "בקול" מפעיל את תכנית "שומעים הקול" ונותן שירותי ייעוץ, אבחון, עזרה ותמיכה לאנשים המתמודדים עם לקויות שמיעה וירידה בשמיעה ולבני משפחותיהם.

הארגון מקיים קורסים למתמודדים עם ירידה בשמיעה "אני והשמיעה שלי" במרכזים שלו בתל אביב, חיפה וירושלים. לארגון יש תצוגה של אביזרי עזר שונים לשיפור השמיעה וסיוע בבחירת אביזרים מתאימים.

טלפונים להתקשרות: קו מידע ותמיכה: טל': 03-5257001; פקס: 03-5257004

המוסד לביטוח לאומי

<http://www.btl.gov.il/Simulators/Pages/default.aspx>

פירוט: באתר המוסד לביטוח לאומי ניתן למצוא מידע על גיל הזכאות לקיצבת זיקנה, חישוב גיל הפרישה, שיעורי הקיצבה, זכויות הניתנות לגמלאים.
מוקד טלפוני ארצי: טל': *6050

אינדקס גיל הזהב

<http://www.gil3.co.il>

פירוט: האתר מציע אינדקס מקיף בתחומי גיל הזהב, שירותים ומוצרים לגיל השלישי.

מרכז מידע גיל הזהב

<http://www.human.co.il/Default.aspx?tabid=749>

פירוט: באתר זה ניתן למצוא מידע על הזכויות בגיל הפרישה, על זכויות הגמלאים בביטוח לאומי והטבות לגמלאים ברשויות המקומיות.
בנוסף ניתן מידע על בריאות, סיעוד, דיור מוגן ובתי אבות.

המשרד לאזרחים ותיקים

<http://www.vatikim.gov.il/firstgov>

פירוט: משרד ממשלתי, מטרתו לפתח תכניות ושירותים ולהקים פרויקטים לקידום איכות חייהם של האזרחים הוותיקים במדינה.
באתר ניתן למצוא רשימת מידע של הפרוייקטים שהמשרד מבצע.

יועצים לעת זיקנה

<http://www.advisor.org.il>

פירוט: באתר זה ניתן למצוא מידע על בתי אבות, סיעוד, גיל הזהב, יעוץ והשמה, דיור מוגן, מוסדות ושירותים, יעוץ סוציאלי.

גיל מהות

המרכז לגמלאים ובני משפחתם

<http://www.gilmahut.co.il>

פירוט: המרכז משרת את הגמלאים ומעניק שיחות יעוץ, טיפול, סדנאות ואימונים אישיים וקבוצתיים, מידע על פרישה מעבודה וזיקנה.

טלפארמה

כל המוצרים לגיל השלישי

<http://www.telepharma.co.il/532-he/Telepharma.aspx>

פירוט: האתר מציע מגוון שירותים ומצרים המקלים על האוכלוסייה המבוגרת ובנוסף טיפים ומאמרים בנושאים רבים.

המרכז למצוי זכויות גמלאים

טל': *8840 ; פקס: 03-6442572

כתובת למשלוח דואר: ת.ד. 13034 ת"א

דואר אלקטרוני: infogimlaim@pmo.gov.il

פירוט: מענה לגמלאים ובני משפחותיהם, הפניה למומחים ויועצים מקצועיים.

רעות-אשל

<http://www.eshelnet.org.il>

האגודה לתכנון ופיתוח שירותים למען הזקן בישראל
פירוט: אשל פועלת לחיזוק מעמד הזקנים בחברה. באתר ניתן למצוא מידע על אנשי מקצוע,
חוקרים, סטודנטים ואנשי אקדמיה. המידע ניתן בנושאים רבים כגון: בריאות, שירותים
לזקנים, שירותים מוסדיים ועוד.

טל': 1-700-700-204

כח לגמלאים

פירוט: המשרד של כח לגמלאים מעניק שירותים בנושאים כגון: יעוץ משפטי, לימודים ועוד
כתובת: רחוב דיזינגוף 9 (מול היכל התרבות)

טל': 03-6201590 ; 03-6201464 ; 03-6205517 ; 03-6201407

פקס: 03-6201304

[http://www.gimlaim.mof.gov.il/Mof/Gimlaim/MofGimlaimTopNav/MofGimlaim
Guide](http://www.gimlaim.mof.gov.il/Mof/Gimlaim/MofGimlaimTopNav/MofGimlaimGuide)

פירוט: מידע באשר לכללי הזכאות לגמלאות והתשלומים המשולמים לגמלאים מתקציב
המדינה על-פי חוק שירות המדינה והתקנות שהוצאו מכוח חוק הגמלאות.

משרד האוצר

<http://mof.gov.il/Audience/citizen/Pages/pensioner.aspx>

פירוט: מידע על הזכויות והשירותים המגיעים לגמלאי ממשרד האוצר. מענקים והקלות במס,
מידע בנושא פנסיה וחסכון פנסיוני ומידע עבור גמלאי שירות המדינה.

משרד המשפטים

<http://www.gov.il/firstGov/topNav/Audience/ASeniorsAndPensioners>

פירוט: באתר זה ניתן למצוא מידע וקישורים מכל אתרי הממשלה ורשויותיה המיועדים
לאוכלוסיית הגמלאים בישראל.

גמלאים

מרכז מידע לאוכלוסיה המבוגרת

<http://www.gimlaim.com>

פירוט: אתר המספק מידע על השירותים הקיימים לרווחת הגמלאים ובני משפחותיהם.
במאגר המידע ניתן למצוא חברות סיעוד, דיור מוגן, מרכזי יום, שירותים וציוד ייעודי לגמלאי.

איגוד האינטרנט הישראלי

<http://www.isoc.org.il/senior/links.html>

פירוט: בעמוד זה ניתן למצוא קישורים לאתרי הגיל השלישי בנושא בריאות, קורסי לימוד
למבוגרים, סיוע לאדם המבוגר, שירות יעוץ לגמלאי והקשיש וזכויות.

העמותה לקידום אזרחים ותיקים

<http://www.ivatik.com/index.html>

פירוט: האתר לקידום מעמד האזרח הוותיק בישראל

מידע לדיור מוגן

<http://www.maldan.org.il>

פירוט: האתר מספק מידע לדיור מוגן בישראל ומרכז עבורכם מידע מפורט אודות דיור מוגן ורשתות דיור מוגן בישראל.

סבאל'ה

<http://www.sabale.co.il>

פירוט: האתר מציע פתרונות התמודדות עם ההזדקנות כגון: מציאת דיור מוגן, מציאת מטפל, קניית הליכון, איתור מועדון חברתי, חוג מחשב ועוד.

בובה

פורטל גיל הזהב

<http://bobe.co.il/portal>

פירוט: הפורטל מציע מידע וריכוז שירותים מתאימים לאוכלוסיית גיל הזהב. כגון: הדרכה, הכוונה, ושירותים.

מגיע לי

http://www.magialy.com/2011/01/blog-post_08.html

פירוט: בלוג העוזר לכם לאתר כספים שמגיעים לכם או לקרוביכם. מדובר בכספים ששכחו אותם בבנקים, בקופות גמל או כספים שמחכים לכם בעקבות פסקי-דין.

מנחם פרימן - מחזיק תיק הגמלאים בהסתדרות עובדי המדינה

בית ההסתדרות, רח' ארלוזורוב 93, תל-אביב.

טל': 03-6921271/2 ; 050- 5403312 ; פקס : 03-6965281

גיל הגליל

מ.א גליל תחתון, מרכז כדורי 14101

פירוט: העמותה לוותיקי הגליל התחתון

http://www.gilhazahav.co.il/	אתר המיועד לקשישים ובו כתבות ומאמרים, על בריאות, משפט, שירותי חירום, זכויות והטבות, פורומים, סיוע בגלישה ועוד	גיל הזהב
http://www.gilzahav.org/	אתר מידע על בתי אבות, טיולים מתאימים מאמרים קצרים	גיל הזהב – הצדדים היפים

http://www.dorot-net.co.il/	אתר עשיר במידע לאוכלוסיה המבוגרת, פתרונות דיור, בקהילה, תכנון כלכלי, יעוץ משפטי, אמצעי עזר, מטפלים ועוד.	דורות- מרכז מידע לאוכלוסיה המבוגרת
http://jointnet.org.il/eshelnet/igs/heb_home.htm	האתר בחסות אשל-נט, ובו מידע על האגודה פעילויות, ארועים	האגודה הישראלית לגרונטולוגיה
http://jointnet.org.il/eshelnet/paz/pub_paper..htm	הרשות לזיקנה ולפרישה, באתר מטרות הרשות, רשימת פירסומים, מידע על הדרכה והשתלמויות	הגיל החדש "פז"
http://www.matnasim.org.il/	מרכזים קהילתיים בישראל. על החברה, רשימת מתנסים, קישורים, קב' דיון, ארועים, תחומי פעילות ועוד.	החברה למתנ"סים
http://www.btl.gov.il	בין סוגי הגמלאות והשירותים שבאתר מופיעים: נכות, ניידות ושיקום מקצועי. חידוש: טפסים להורדה	המוסד לביטוח לאומי
http://ard.huji.ac.il/1034.htm	המכון הלאומי לפסיכולוגיה לחקר אלצהיימר והפרעות נלוות. באתר האוניברסיטה העברית	המכון הלאומי לפסיכולוגיה
http://www.education.gov.il/michlala/atarim.htm	מיסודו של אגף המכללות במשרד החינוך. הנושאים באתר יהדות, בריאות, מידע וטכנולוגיה. כן אימרות קב' דיון, והפניות לאתרים רלבנטיים.	המכללה הוירטואלית

http://www.elderlaw.org.il/	באתר פרטים אודות העמותה, מידע על מאמרים וחקיקה בתחום. יש גם מידע באנגלית וערבית. יש לציין כי חלק מהקישורים אינם פועלים	המשפט בשירות הזיקנה
http://www.hadassah.org.il/hebrew/index.htm	המרכז הרפואי הדסה – מחלקות שונות, ביניהן מח' שיקום ועוד	הסתדרות מדיצינית הדסה
http://www.ivolunteer.org.il/Index.asp?categoryld=222	פורטל לנושאי התנדבות מיסודה של המועצה הלאומית להתנדבות בישראל ושותפים רבים אחרים	התנדבות בישראל
http://www.wizo.org/	אתר המתאר את תחומי הפעילות של ויצ"ו, הגיל הרך, נשים, קשישים, עולים.	ויצ"ו
http://www.50plus.co.il	האתר הוקם ע"י אנשים המאמינים כדבריהם, שהחיים מתחילים בגיל 50. יש בו מאמרים על פנאי, טיפוח וסגנון חיים, כספים, משפחה ובריאות	חמישים פלוס
http://www.yadvashem.org.il	רשות הזכרון לשואר ולגבורה. תערוכות ספרייה אבות	יד ושם
www.doryanet.co.il/assaf	פירוט מחלקות ושירותים שונים בביה"ח. (אנגלית בלבד).	המרכז רפואי אסף הרופא
www.rambam.org.il	האתר של ביה"ח הממשלתי רמב"ם כולל מחלקה פסיכיאטרית (באנגלית)	המרכז רפואי רמב"ם

www.szmc.org.il/	אתר המאפשר סיוור בביה"ח פרוט מחלקות ופרוייקטים (אנגלית בלבד)	המרכז רפואי שערי צדק
www.nazareth-illit.muni.il/openning.asp?Lang=1	הסעיפים : ילדים ונוער, משפחה, קשישים, גריאטרי ושיקום ותחום קהילה.	נצרת עילית- רווחה
www.idan-elderly.co.il/HTMLs/home.aspx	העמותה מיסודו של אש"ל. אין מידע על העומדים מאחוריה. ישנה רשימת בתי האבות, קהילות תומכות ודיור מוגן הנתמכים ע"י העמותה	עידן – עמותה לקשישים ירושלים
www.ashdod.muni.il/openframes.asp?Lang=1	דרך מפת האתר של עיריית אשדוד ניתן למצוא מידע על שירותי פרט ומשפחה, שירותים לקשישים, תחנות ייעוץ, אומנה ועדות החלטה לילדים ועוד	עיריית אשדוד מינהל הרווחה
http://www.cityindex.co.il/city_sys/index.asp		עיריית באר שבע
http://www.givatayim.muni.il/Opening.asp?Lang=1	באתר המעוצב בסעיפים רווח הגיל הזהב, מידע על ייעוץ למשפחות חד הוריות, רשימת מועדונים ופעילויות לגיל הזהב וכן אירגוני מתנדבים	עיריית גבעתיים
http://www.arad.muni.il/department1.asp	באתר מידע על המחלקה כתובות וטלפונים. מידע כללי על דרכי התערבות	עיריית ערד – מח' לשירותים חברתיים

http://www.rishonlezion.muni.il/Pages/default.aspx	באתר מעוצב היטב תחת סעיף רווחה חברה וקהילה יש מידע על שירותים, סוגי אוכלוסיות וטיפול כולל פרויקטים מיוחדים	עיריית ראשון לציון
http://www.rehovot.muni.il/Pages/default.aspx	תחת סעיף שירותים חברתיים יש מידע על מחלקות אזוריות, גיל הזהב, משפחתונים, טיפול בנוער	עיריית רחובות – רווחה
http://www.raanana.muni.il/	בסעיף רווחת הפרט, המשפחה והקהילה יש מידע על פעילויות בתחום כמו כן על מסגרות רווחה בקהילה, מועדוני קשישים ועוד	עיריית רעננה – רווחה
http://www.jerusalem.muni.il/jer_main/defaultnew.asp?lng=1	בתוך שירות לאזרח ניתן לבחור בשירותי רווחה. ניתן לקבל מידע על לשכות ושירותים חברתיים וסוגי שירותים אחרים	עיריית ירושלים - רווחה
http://dic.bgu.ac.il/aai/alzinfo.htm	שוכן באתר אוניברסיטת בן גוריון, מציע גורמי סיכון אבחון, וקבוצת תמיכה ועוד	עמותת אלצהיימר
http://www.alz-il.net/	עמותת AAI: מידע קבלת תמיכה, זכויות, תרופות, דיווח על מחקרים. האתר מיסודו של ביה"ס לריפוי בעיסוק	עמותת אלצהיימר בישראל
http://new.tau.ac.il/	נמצא באתר אוניברסיטת ת"א, יש בו משחקי למידה עצמית, מידע על פעילות בקהילה,	עמיד - טכנולוגיה שיקומית

	מוצרים מסייעים ועוד.	
http://www.holocaustclaims.com/hebrew/index.html	תביעות לפיצויים של ניצולי שואה בניהול יפה גולן. פנסיה סוציאלית, עובדי כפיה ועוד.	פנסיה לניצולי שואה
www.clalit.co.il	מרפאות ובתי חולים. פירוט שרותים, חידושי רפואה אקטואליים וכתב עת איתנים	קופ"ח כללית
http://www.leumit.co.il/	האתר כולל מילון מונחי רפואה. שאלות לרופא וירטואלי. רשימת מרפאות ושירותים.	קופ"ח לאומית
https://www.meuhedet.co.il/meuhedet/views/index.jsp	באתר מידע על איתור פרטי רופא, ביטוחים משלימים, בתי אבות.	קופ"ח מאוחדת
http://www.club50.co.il/	אתר לבני 50 פלוס. מרכז מידע על נושאי צרכנות לגילאים אלה, בריאות, טיולים ובילויים ועוד.	קלאב 50
http://www.kfar-saba.muni.il/?CategoryID=746	מרכז מידע על שירותים לקשישים, מרכזי יום, שירותי סיעוד ביתיים ועוד.	רווחה וקהילה בעיריית כפר סבא
http://www.reuth-mc.org.il/	עמותה המפעילה דיור מוגן וכן מרכז רפואי לחולים כרוניים וסיעודיים. בין השאר את מרכז המידע רעות-אש"ל. באתר מידע על ההסטוריה של העמותה משנות ה- 30 ועל השירותים הניתנים .	רעות

http://www.gil3.co.il/	<p>האתר עשיר במידע ופירסום ומותאם למגבלות הגיל, מידע על לימודים והשתלמויות, מאמרים על דיור מוגן, בטיחות, מידע על בריאות וסיעוד, סיוע משפטי. כמו כן יש מספר פורומים</p>	<p>רשת גל הזהב</p>
http://www.shoham-medical.org.il/	<p>האתר מתאר את המרכז שקם על בסיס "מלבן" לשעבר. יש בו מרפאות, יועצים ומרכז אבחון גראטרי, מחלקות אשפוז ועוד.</p>	<p>שוהם- מרכז משולב לרפואה גריאטרית</p>
http://www.shilo.co.il/	<p>אתר לא מושקע במיוחד. יש בו מידע על האגודה ועל שירותים לזקן בחיפה וסביבותיה.</p>	<p>שילה- אגודה לשירותים לזקן בחיפה</p>
http://www.sixtyplus.com/	<p>מרכז מידע לאוכלוסיה המבוגרת. בתי אבות נותני שירותים, חוקים ותקנות</p>	<p>שישים פלוס- חיפוש בתי אבות</p>

פרק 6 – כתובות ורשימות לתחום הגימלאות והפנסיה
קרנות פנסיה:

שם החברה	אתר	כתובת	טלפון	פקס
גילעד גימלאות לעובדים דתיים בע"מ	www.gilad-pension.co.il	בן גוריון 38, רמת גן	03-5705888	03-7510105
יזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ	www.migdal.co.il	רחוב אפעל 4, פתח תקווה	03-7727184	03-7727442
עמידית קופת פנסיה בע"מ	www.pensianet.co.il	רח' אבא הלל 3, רמת גן	03-7540845	03-7547885
מגן קרן פנסיה מרכזית לקואופרציה ביצרנות, תחבורה ושרותים אגודה שיתופית בע"מ	www.mgnz.co.il	הארבעה 24, תל-אביב	03-5010320	03-5023034
עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ	www.fnx.co.il	דרך השלום 53, גבעתיים	03-7338904	03-7320010
עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאים בע"מ	www.atudot93.co.il	נירים 2 ת"א, תל-אביב	077-6386203	077-6386300
פסגות פנסיה (ה.ע.ל) בע"מ	www.psagot.co.il	יעבץ 33, תל אביב	073-7008730	03-7008889
פסגות פנסיה וגמל בע"מ	www.psagot.co.il	יעבץ 33, תל אביב	03-7008774	03-5102757
קופת תגמולים ופנסיה של עובדי הסוכנות היהודית לא"י בע"מ	www.gemeljazo.org.il	ת.ד. 7710, אלחריזי 4, ירושלים	02-6202510	02-6202711
קרן גמלאות של עורכי דין בישראל בע"מ	www.lpf.org.il	המסגר 55, תל אביב	03-5021841	03-6241300

שם החברה	אתר	כתובת	טלפון	פקס
איילון פנסיה בע"מ	www.ayalon-pension.co.il	רח' אבא הלל 12, ת.ד. 10957, רמת גן	03-7589701	03-7589727
אלטשולר שחם קופות גמל בע"מ	www.as-invest.co.il	הבוזל 19 א רמת החייל, תל אביב	073- 2331500	073- 2331513
אקסלנס נשואה גמל ופנסיה בע"מ	www.xnes.co.il	רח' זבוטינסקי 7, רמת גן	03-7536655	03-7536628
החברה המנהלת של קרן הגמלאות של חברי "דן" בע"מ	www.dan.co.il	רח' הגליל 3, תל אביב	03-6933421	03-5806267
הלמן - אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ	www.pension.co.il	דרך בן גוריון 2, רמת גן	03-8000101	03-8121800
הפניקס פנסיה וגמל בע"מ	www.fnx.co.il	דרך השלום 53, גבעתיים	03-7338081	03-7326610
הפניקס פנסיה חברה לניהול קרנות פנסיה מאוחדות בע"מ	www.fnx.co.il	דרך השלום 53, גבעתיים	03-7332101	03-7329948
הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ	www.pensianet.co.il	רח' אבא הלל 3, ת.ד. 1951, רמת גן	03-7549845	03-7547885
יובלים - ניהול קרנות פנסיה בע"מ	www.yuvalim-p.co.il	רח' יהודה הלוי 23, תל אביב	03-5107575	03-5176114
כלל פנסיה וגמל בע"מ	www.clalbit.co.il	רח' נירים 2, תל אביב	077- 6386202	03-7252776
מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ	www.migdalmakefet.co.il	רחוב אפעל 4, פתח תקווה	03-7727184	03-7727442
מגן קרן פנסיה מרכזית לקואופרציה ביצרנות, תחבורה ושרותים אגודה שיתופית בע"מ	www.mgnz.co.il	הארבעה 24, תל-אביב	03-5610329	03-5623934
מיטב גמל ופנסיה בע"מ	www.meitav.co.il	אפעל 35, פ"ת	03-7778080	03-7778081
מומף ניהול קרנות פנסיה בע"מ	www.pensianet.co.il	רח' אבא הלל 3, רמת גן	03-7549845	03-7547885
ממרה מבטחים פנסיה בע	www.newmivtachim.co.il	רח' זבוטינסקי 7, מגדל משה אביב, רמת גן	03-7555888	03-7522636

שם החברה	אתר	כתובת	טלפון	פקס
גילעד גימלאות לעובדים דתיים בע"מ	www.gilad-pension.co.il	בן גוריון 38, רמת גן	03-5785888	03-7516165
יזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ	www.migdal.co.il	רחוב אפעל 4, פתח תקווה	03-7727164	03-7727442
עמידת קופת פנסיה בע"מ	www.pensianet.co.il	רח' אבא הלל 3, רמת גן	03-7549945	03-7547885
מגן קרן פנסיה מרכזית לקואופרציה ביצרות, תחבורה ושרותים אגודה שיתופית בע"מ	www.mqgz.co.il	הארבעה 24, תל-אביב	03-5810329	03-5823934
עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ	www.fnx.co.il	דרך השלום 53, גבעתיים	03-7338904	03-7328810
עוזרות קרן פנסיה לשכירים ועצמאים בע"מ	www.atudot93.co.il	נירים 2 ת"א, תל-אביב	077-8388203	077-8388390
פסגות פנסיה (ה.ע.ל) בע"מ	www.psagot.co.il	יעבץ 33, תל אביב	073-7988730	03-7988889
פסגות פנסיה וגמל בע"מ	www.psagot.co.il	יעבץ 33, תל אביב	03-7988774	03-5182757
קופת תגמולים ופנסיה של עובדי הסוכנות היהודית לא"י בע"מ	www.gemeljazo.org.il	ת.ד. 7710, אלחריזי 4, יחשלים	02-8202510	02-8202711
קרן גמלאות של עורכי דין בישראל	www.lpf.org.il	המסגר 55, תל אביב	03-5821841	03-8241399

באפשרותך ליצור עימנו קשר בכל עת בכל שאלה ובעיה לפי הכתובת:

א. נציבות שירות המדינה
האגף הבכיר לפרישה וגמלאות – רח' קפלן 3, ירושלים
טלפון: 02-6705186, פקס: 02-6706125
מייל: ziyonle@csc.gov.il

ב. היחידה למינהל הגמלאות, משרד האוצר
רחוב יפו 21 (ליד בנין הדואר המרכזי) ירושלים
טלפון: 02-5016333
קבלת קהל בימים שני ורביעי בין השעות: 08:30-14:00

אנו	מאחלים	לך	אריכות	ימים	ורוב	נחת	בחיך	הפרטיים	ופרישה	רכה
-----	--------	----	--------	------	------	-----	------	---------	--------	-----

(ח/ע)

האגף הבכיר לפרישה וגמלאות

נציבות שירות המדינה